



Paba diena

Šiandien – mėnulio priešpilis.
Saulė teka 7 val. 29 min., leidžiasi

16 val. 35 min. Dienos ilgumas 9 val. 6 min.

Vardadieniai: šiandien – Ašmantas, Ašmantė, Laigeda, Laigedas, Leinartas, Leinartė, Leonarda, Leonardas, Lynartas, Lynartė, rytoj – Erna, Ernesta, Ernestas Ernestina, Karina, Rufas, Rufina, Rufinas, penktadienį – Gotardas, Gotfridas, Severa, Severas, Severija, Severina, Severinas, Vetusta.

Šiandien – Pyragų diena. Atšvaitų diena. Lapkričio 8 – Europos sveikos mitybos diena. Pasaulinė miestų planuotojų diena.

Lapkričio 20 d. (trečiadienį) 11 val.
Prienu kultūros ir laisvalaikio centre

Prienu rajono savivaldybės „Metų ūkio“ šventė

Konkurso „Metų ūkis“
nugalėtojų apdovanojimai

Prienu rajono savivaldybės mero
Alydo Vaicekausko sveikinimas

Prienu ūkininkų sąjungos
pirmininko Martyno Butkevičiaus
sveikinimas

Svečių sveikinimai

Liudo Mikalausko ir
Egidijaus Bavikino
koncertas

Organizatoriai:



Parduotuvių lentynose – tik saugūs vartoti pieno produktai

Žemės ūkio ministerija informuoja, kad Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) nurodymu iš prekybos atšaukta tik dalis pieno produktų ir vartotojams nereikėtų baimintis pirkti pieno produktų, šiuo metu esančių parduotuvių lentynose. Prekyboje neturi būti jokių pieno gaminių, kurių gamyboje naudotas žaliavinis pienas, supirktas iš gaisro paveiktos teritorijos.

Sprendimas iš rinkos surinkti 382 t pieno gaminių buvo priimtas vadovaujantis atsargumo principu, įvertinant faktus, jog šių produktų gamyboje buvo panaudotas galimai kenksmingomis medžiagomis užterštas žaliavinis pienas.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos duomenimis, įmonių produkcijoje kenksmingų medžiagų nustatyta nebuvo. Produktų gamyboje buvo panaudota iš viso apie 2 proc. žaliavinio pieno, supirkto iš gaisro paveiktų teritorijų, skaičiuojant nuo bendro įmonės pristatyto žaliavinio pieno kiekio.

Įmonės UAB „Rokiškio sūris“, UAB „Rokiškio pienas“, UAB „Varenos pienelis“, UAB „Rivona“ ir UAB „Marijampolės pieno konservai“ iš tokio sumaišyto pieno pagamino apie 1 tūkst. tonų įvairios produkcijos, kurios didžioji dalis, apie 70 proc., sulaikyta įmonių produkcijos sandėliuose ir į rinką nepateko, o patekę į rinką produktai iš jos buvo pašalinti.

GRASTA
AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS
8 687 36216
Kęstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt
PASKUTINĖS NUOLAIDOS!!!

Tarybos posėdis Investicijų reikia – bendradarbiauti nenori...

50 proc. lengvata įsigyjantiems verslo liudijimus

Spalio 31 d. Prienu rajono savivaldybės tarybos posėdyje daugumos politikų balsais buvo pakeistas šių metų birželio 27 d. priimtas sprendimas „Dėl veiklos, kuria gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio dydžių nustatymo“. Pagal šį sprendimą verslo liudijimus įsigyjantiems gyventojams – dirbantiesiems, taip pat individualių įmonių savininkams, ūkininkų bendrijų tikriesiems nariams, mažųjų bendrijų nariams, gaunantiems su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų (veiklos kodas 108) – bus taikoma 50 proc. lengvata. Ankstesniame posėdyje šių grupių dirbantieji buvo palikti be lengvatos.

Skriauda jiems ištaisyta Ekonominės plėtros, finansų ir investicijų komiteto pirmininko, Liberalų frakcijos seniūno **Gintauto Bartulio** teikimu. Dėl socialiai neteisingo Tarybos sprendimo į jį kreipėsi verslo atstovai. Politikas teigė, kad šis sprendimas paliečia 143 smulkiuosius verslininkus, iš jų už verslo liudijimus surenkama mokesčių suma, palyginti su Savivaldybės biudžetu, yra mažareikšmė, todėl mokesstinė lengvata jiems būtų paskata. Šiai nuomonei pritarė ir kitų komitetų atstovai bei meras **Alydas Vaicekuskas**, apgailestavęs, jog prieš tai Tarybos nario **Audriaus Narvydo** siūlymas dėl nulinės lengvatos buvo priimtas be išsamių diskusijų.

Visgi Savivaldybės mažumos atstovas **A. Narvydas** liko prie ankstesnės savo nuomonės. „Natūralu, kad liberalai siūlo atleisti visus ir visur, bet mes, konservatoriai, esame už socialinę lygybę. Labai keista, kad lengvatos nustatomos darbingiems asmenims,“ – replikavo jis. Jo poziciją balsavimo metu palaikė penki Tarybos nariai, vienas susilaikė.

Atidėtas išmokų seniūnaisiems klausimas

Sprendimo projekto svarstymas



dėl išmokos seniūnaisiui dydžio nustatymo ir seniūnaisio išlaidų, susijusių su jo veikla, apmokėjimo ir atskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo 17-kos politikų balsais buvo atidėtas kitam posėdžiui, motyvas – sprendimo projektą reikia papildyti, o ką kurias jo nuostatas pakeisti.

Šį klausimą Tarybai pateikė **Vytautas Jonelis** ir **Audrius Narvydas** akcentavo, kad nors seniūnaisiai dirba iš visuomeninių paskatų ir už darbą atlyginimo negauna, pagal Savivaldos įstatymo 33 str. 16 d. jiems gali būti skiriamos išmokos, kompensuojančios jų veikloje patirtas kanceliarijos, pašto, interneto, telefono, transporto ir kt. išlaidas pagal pateiktus dokumentus.

A. Narvydas pasiūlė kiekvienam seniūnaisiui skirti po 16,50 Eur (3 proc. nuo MMA) kas mėnesį. Šiuo metu visose seniūnijose yra išrinkti 62 seniūnaisiai, tad, jo paskaičiavimais, seniūnaisių patirtoms išlaidoms kompensuoti per metus reikėtų 13,55 tūkst. eurų. Jis siūlė išmokas seniūnaisiams pradėti mokėti nuo 2020 m. sausio 1 d.

Praėjusioje kadencijoje analogišką sprendimo projektą teikusi ir tuometinės koalicijos palaikymo nesulaukusi vicemerė **Loreta Jakinevičienė** **A. Narvydo** siūlymui iš esmės pritarė, tačiau pasiūlė jį atidėti kitam posėdžiui, kol bus aptarta, kokia tvarka, iš kokių biudžeto eilučių galės būti mokamos kompensacijos.

Socialdemokratų darbo partijos frakcijos atstovas **Algimantas Sidlauskas** prisiminė, kad praėjusios

kadencijos Taryboje bendru sutarimu buvo apsispręsta seniūnaisius paskaitinti kitomis, ne pinigėmis, priemonėmis. Jam parūpo išsiaiškinti, ar pažadas buvo išpildytas. Mero teigimu, seniūnaisiams kartu su bendruomenių atstovais buvo surengta ekskursija po Šilutės rajoną ir kt.

Pritarė vandentiekio tinklų statybai N. Utoje

Po ilgokų diskusijų 22-iejų vietos politikų balsais pritarė Prienu rajono savivaldybės administracijos projektui „Vandentiekio tinklų bei vandens gerinimo įrenginių statyba Naujosios Ūtos kaime“. Projektinis pasiūlymas teikiamas paramai gauti iš Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos. Savivaldybė prie projekto finansavimo prisidės ne mažiau kaip 20 proc. indėliu.

Projekto metu numatoma nutiesti vandentiekio tinklus ir pastatyti vandens gerinimo įrenginius Naujosios Ūtos kaime. Oficialiai šioje vietovėje registruotų ir prižiūrimų vandens tiekimo tinklų ir vandentiekio nėra. Vanduo maždaug 120-čiai gyventojų tiekiamas nežinomos būklės ir medžiagų vamzdžiais, išvežtiotais dar kolūkių laikais, jie nusidėvėję, todėl avarijos kartojosi ne vienerius metus, joms likviduoti savivaldybė pasitelkdavo UAB „Prienu vandenis“. Pasak buvusio kelininko, Tarybos nario **Henriko Radvilavičiaus**, vandentiekio trasa kerta magistralinį kelią A16, todėl kiekviena kartą vamzdžiai trūkus būtent šioje (Nukelta į 2 p.)

Ar nepamiršote užsiprenumeruoti „Gyvenimą“ 2020 metams?

Gyvenimas –
Jūsų gyvenimo atspindys!

Prenumeratoriai
visada laimi!

Gyvenimas
nebrangsta

„Gyvenimas“ – puiki
dovana artimiesiems ir
draugams! Dovanų kuponus
galite įsigyti redakcijoje.

Visiems
prenumeratoriums
dovanosime 2020 metų
kalendorių!

Laukia ir kitos dovanos: žaidime gali dalyvauti užsisakiusieji „Gyvenimą“ metams bei pusei metų ir atsiuntę kvitą į redakciją iki sausio 1 d.

„Gyvenimą“ galite užsiprenumeruoti paštuose, pas laiškanesius, platinimo agentūroje Birštone, redakcijoje.

Investicijų reikia – bendradarbiauti nenori...

(Atkelta iš 1 p.)

vietoje, remonto darbų metu tenka spresti daugybę problemų.

Iš esmės dėl vandentiekio tinklų atnaujinimo poreikio Tarybos nariai nesiginčijo. Jiems kilo du pagrindiniai klausimai: pagal kokius kriterijus parenkami atnaujinimo reikalingi vandentvarkos objektai; kodėl po jų statybos ar modernizavimo nekontroliuojama, kad būtų įvykdyti ES stebėsenos rodikliai, vienas iš jų – naujų namų ūkių prisijungimas prie paklotų centralizuotų tinklų.

Ritos Keturakienės nuomone, Prienų rajone vandentvarka turėtų būti tarp prioritetinių sričių, todėl ji siūlė parengti galimybių studiją, kurioje būtų įvertinta visų vandentvarkos ir jų tinklų kaimiškose vietovėse būklė ir įvardinti prioritetai darbai sprendžiant vandens tiekimo problemas.

Akivaizdu, jeigu Savivaldybė vadovautųsi tokia studija, Tarybos nariams nekiltų klausimų, o merui – būtinybės aiškintis, kodėl įrenginiai bus statomi nedidelėje pagal gyventojų skaičių N. Ūtos gyvenvietėje, o ne Ašmintoje ar Jiezne.

A. Vaicekausko nuomone, nors UAB „Prienų vandenys“ iš atitinkamų institucijų nesulaukė sankcijų dėl gyventojų pasyvumo, vertėtų juos aktyviau skatinti naudotis jau sukurta infrastruktūra. Jo nuomone, ateityje vandentiekio tinklų statybos objektų eiliškumas galėtų būti sudaromas, atsižvelgiant į pačių gyventojų indėlį ir konkrečius išpareigojimus jungtis prie centralizuotų vandentiekio ir nuotekų tinklų.

„Apsisprendimo reikalas. Nedeleguosim – nedalyvausim...“

Taip lakoniškai diskusijas dėl Savivaldybės tarybos atstovų delegavimo į atnaujinamą Prienų rajono verslo tarybą apibendrino A. Narvydas, kuriam, kaip ir opozicijoje esantiems politikams, kilo klausimų, kokiu pagrindu ši Verslo taryba sudaroma, ką ankstesnės kadencijos metu ji nuveikė, ar toks darinys apskritai yra reikalingas.

Iš Savivaldybės tarybos į Verslo tarybą buvo pasiūlyti: meras **Alvydas Vaicekuskas** ir Tarybos nariai **Gintautas Bartulis**, **Cezaras Pacevičius** bei **Dovilė Ručytė**. Šiems nusišalinus nuo klausimo svarstymo, Darbo partijos ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos jungtinės frakcijos narys **Egidijus Visockas** pasiūlė apskritai nedeleguoti narių į Verslo tarybą. L. Jakinevičienė pabandė šį klausimą atidėti kitam posėdžiui, o jame, apsvačius visus už ir prieš, priimti sprendimą, tačiau nebuvo išgirsta. Paskelbus balsavimą, politikų nuomonės pasiskirstė taip: devyni Tarybos nariai balsavo už, šeši – prieš, trys susilaikė, todėl sprendimui dėl atstovų delegavimo į Verslo tarybą priimti nepakako balsų.

Kaip teigiama aiškinamajame rašte, Prienų rajono verslo taryba yra patariamasis organas, veikiantis rajono bendruomenės socialinio kapitalo stiprinimo, rajono ekonominio vystymosi skatinimo srityje, siekiantis daryti pozityvią įtaką rajono įvaizdžio ir strategijų kūrimui, prisidedantis prie įvairių plėtros programų įgyvendinimo ir verslo aplinkos tobulinimo. Verslo tarybą sudaro vienas skaičius Prienų rajono savivaldybės tarybos, Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmų Prienų atstovybės ir Prienų ūkininkų sąjungos deleguotų atstovų. Verslo taryba sudaroma ketverių metų laikotarpiui, kuris sutampa su Prienų rajono savivaldybės tarybos kadencija.

„Kodėl žmonės nesiveržia į Prienus? Todėl, kad apie juos nežino...“

Tokią išvadą padarė Tarybos narys Gintautas Bartulis po to, kai posėdžio pabaigoje VšĮ Mokslinių ir taikomųjų projektų centro direktorius **Algimantas Venckus** politikams pateikė informaciją apie rengiamą Prienų rajono savivaldybės strateginį plėtros planą. Savo išvargose ekspertas, be kitų rajono privalumų, atkreipė dėmesį į neblogas verslo augimo perspektyvas (sukurtas naujas verslo finansavimo mechanizmas, pakankamai išvystyta infrastruktūra, neblogas susisiekimas, geros sąlygos žemės ūkiui vystymui, unikalių turizmo ir kultūros produktų kūrimui). Visgi, jo pastebėjimu, verslas rajone sukuria nedidelę vertę, nes jam trūksta paramos ir paskatinimo, kai kurie mokesčių tarifai yra aukštesni nei kitose savivaldybėse, nėra išplėtos verslo ir turizmo informacijos sklaidos sistemos, trūksta bendradarbiavimo tarp verslo ir savivaldos, kuris galėtų vykti jau minėtoje Verslo taryboje.

Ir nors Lietuvoje bei kaimynystėje auga turistų srautai, jie aplenkia Prienus. Pasak A. Venckaus, viena iš to priežasčių – viešoje erdvėje (pirmiausia, Google paieškos sistemoje) trūksta informacijos apie šį kraštą, gamtinių ir istorinių požymių įdomias jo vietas, lankytinus objektus, pažintinius, dviračių takus, edukacines programas. Kita vertus, eksperto pastebėjimu, savivaldybė galėtų būti labiau suinteresuota Prienų patrauklumo didinimu, investuotojų pritraukimu.

A. Venckus rengiamai Prienų rajono savivaldybės veiklos strategijai pasiūlė keletą verslo plėtrą skatinančių priemonių, pvz., peržiūrėti verslo skatinimo ir remimo tvarką ir būdus; pagerinti verslo informacijos sklaidos rinkodarą. Buvo pastebėta, kad, siekiant suaktyvinti turizmą, būtų neprošal pasinaudoti Birštono kurorto potencialu. Visgi, kad turistai Prienuose užsibūtų bent dviems – trimis valandoms, jiems reikia pasiūlyti visą kompleksą paslaugų: įdomius pažintinius maršrutus, poilsį rekreacinėse teritorijose prie vandens telkinių, maitinimą ir kt.

Prienų rajono savivaldybės strateginis plėtros planas su konkrečiais ekspertų pasiūlymais bus teikiamas Tarybai tvirtinti kitų metų pradžioje. Galbūt jame atgarsio suras ir Tarybos nario **Henriko Radvilavičiaus** pasvarstymai dėl Nemuno krantinės ir pasivaikščiojimo tako šiapus tilto tiesimo darbų tęstinumo, šios miesto dalies sutvarkymo vizijos būtinumo, kas padėtų atskirus jos lankytinus objektus (LDK Kęstučio paminklą, „Revuonos“ malūną ir kt.) sujungti į vientisą, turistams patrauklų „paveikslą“.

Kiti klausimai

Tarybos posėdyje buvo pristatyti naujas Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse **Andrius Cechanavičius**, neseniai pareigas pradėję eiti Prienų rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos viršininkas **Jonas Kvietkauskas** ir Savivaldybės administracijos Statybos ir ekonominės plėtros skyriaus vedėjas **Tomas Žvirblys**.

Patvirtinti Nevyriausybinių organizacijų veiklos aktyvinimo programos lėšų skyrimo ir jų panaudojimo tvarkos bei Savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašai, Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Prienų rajono savivaldybės valdomose bendrovėse, viešosiose ir biudžetinėse įstaigose taisyklės, pakeistos Visuomenės sveikatos biuro teikiamų paslaugų kainos, priimti sprendimai kitais klausimais.

Dalė Lazauskienė

„Neliks duonos su druska – liks Tėvynė“

Mitai ir tikrovė

Projektą remia
SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
REMIMO
FONDAS

Ar esame pasiruošę priimti religijų įvairovę?

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos ir Žmogaus teisių stebėjimo instituto iniciatyva kartu su fotografijų paroda „Įvairovės veidai: pažeidžiamų grupių atstovų portretai“ Prienų kultūros ir laisvalaikio centre buvo surengta ir sociologės, Vytauto Didžiojo universiteto profesorės dr. Mildos Ališauskienės paskaita apie religijų ir įsitikinimų įvairovę Lietuvoje, iššūkius ir perspektyvas. Daugelį metų Lietuvos religines bendruomenes, kaip socialinį reiškinį, tirianti sociologė, remdamasi šalyje atliktais tyrimais ir gyventojų apklausomis, pristatė mūsų visuomenėje dominuojančias, valstybės pripažintas religijas ir netradicinėms religinėms bendruomenėms priskiriamas mažumas. Būtent šios religinės mažumos neretai įvardinamos, kaip „sektos“, o jų nariai susiduria su diskriminacija ir neigiamais vertinimais darbe, artimųjų ir pažįstamų aplinkoje, įvairiomis kliūtėmis ir reikalų vilkinimu viešajame gyvenime, stereotipais žiniasklaidoje. „Prielaidos šio pobūdžio diskriminacijai sukurtos jau Lietuvos teisės aktuose, skirstant religines bendruomenes į tradicines ir kitas,“ – pastebėjo dr. M. Ališauskienė.



paslaugas teikiančiose įstaigose, stereotipais žiniasklaidoje. „Prielaidos šio pobūdžio diskriminacijai sukurtos jau Lietuvos teisės aktuose, skirstant religines bendruomenes į tradicines ir kitas,“ – pastebėjo dr. M. Ališauskienė.

Stereotipai formuojasi dėl žinių stygiaus

Dėl to, kad visuomenė turi per mažai informacijos apie įvairius tikėjimus, religinius įsitikinimus bei jų raišką, joje kyla nemažai baimių ir nerimo, kas verčia atsiriboti nuo kitokių, ne katalikų, religinių bendruomenių, baimintis jų įtakos ir veiklos.

Šią situaciją pailiustruoja 2014 metais atlikti Lietuvos gyventojų nuomonės apie naujųjų religinių judėjimų veiklą tyrimai, atskleidžiantys egzistuojančią diskriminaciją jų atžvilgiu. 35 proc. apklaustųjų manė, jog šių religinių bendruomenių veiklą reikia griežtai stebėti, nes ji gali būti žalinga. 17 proc. respondentų buvo įsitikinę, kad Lietuvoje reikia leisti veikti tik tradicinėms religinėms bendruomenėms. Ir tik 1 proc. gyventojų religinių mažumų veiklą įvardino kaip naudingą visuomenei bei pasisakė už tradicinių ir netradicinių religinių bendruomenių teisių suliginimą.

Nors pastaraisiais metais požiūris į religines mažumas liberalėja, apklausos atskleidžia prieštarą gyventojų nuomones. Didžioji dalis jų nenorėtų gyventi kaimynystėje su musulmonais, bet neprieštarautų, jeigu gretimai įsikurtų totoriai, kurie taip pat išpažįsta islamą. Viena vertus, daugiau nei pusė apklaustųjų mano, kad iš kiekvienos religijos žmogus gali išsivirti ir taikyti gyvenime tuos mokymus, kurie jam atrodė priimtini. Kita vertus, 48 proc. nenorėtų, jeigu jų gyvenamojoje vietovėje veiktų daugiau skirtingų religijų, iš kurių būtų galima pasirinkti (2012 m. Lietuvos gyventojų apklausos duomenys).

Save priskiria 59 religinėms konfesijoms

Daugelį metų Lietuvos religines bendruomenes, kaip socialinį reiš-

kinį, tirianti sociologė doc. dr. Milda Ališauskienė, teigia, kad religijų įvairovė Lietuvoje yra šiuolaikinės visuomenės socialinė tikrovė ir reikia su ja susigyventi. Ji susiformavo dėl religinių, socialinių, technologinių priežasčių. Šią įvairovę Lietuvoje atspindi religinių bendruomenių skaičius, reprezentuojamas pasaulio religijos ir žmonės, kurie pagal individualius poreikius suderina įvairių religinių tradicijų tikėjimus.

Lietuvoje gyventojai išpažįsta įvairius religinius tikėjimus, šalyje registruota per 160 religinių bendruomenių. Gyventojų surašymų duomenimis, 2001 m. jie save priskyrė 28, o po dešimties metų – jau 59 religinėms konfesijoms.

2011 m. 77,2 proc. Lietuvos gyventojų nurodė besantys Romos katalikai. Antra pagal gausumą – stačiatikių bendruomenė, sudaranti 4,2 proc. Kitos tradicinės religinės bendruomenės pagal narių skaičių nesiekė nė vieno procento: sentikai – 0,8 proc., evangelikai liuteronai – 0,6 proc., evangelikai reformatai – 0,2 proc. Likusioms religinėms bendruomenėms priklausė 0,9 proc. gyventojų. 6,1 proc. apklaustųjų savęs nesiejo su jokiais religinėmis grupėmis.

Tradicinėms religinėms bendruomenėms, be aukščiausių išvardintųjų, kurias pripažįsta ir palankiai vertina valstybė, dar priskiriami ir judėjai, musulmonai (sunitai), karaimai, Rytų apeigų katalikai. Šioms devynioms bendruomenėms kasmet proporcingai paskirstoma maždaug 1,5 mln. eurų paramos, taikomos kai kurios mokesčių lengvatos, dvasininkai draudžiami socialiniu draudimu, leidžiama vesti tikybos pamokos, civilinėms prilyginamos sudarytos santuokos. Dar keturios religinės bendruomenės yra laikomos valstybės pripažintomis, tačiau turi mažiau garantijų.

Be abejo, išskirtinį vaidmenį mūsų visuomenėje turi gausiausia Romos katalikų religinė bendruomenė, vienintelė, kurios santykiai su Lietuvos valstybe apibrėžti tarptautinės sutarties su Sventuoju Sostu. Didžiausia dalis gyventojų (68 proc.) šią religiją vertina palankiai, katalikybė siejama tarsi su nacionaline lietuvių religija. Nepalankiausiai atsiliepiama apie islamą (40 proc. gyventojų).

Siekia valstybės pripažinimo

Sociologės teigimu, tradicinių religinių bendruomenių sąrašo sudarymas yra politinis veiksmas, ir tik laiko klausimas, kada jis bus papildytas, nes, veikiant globalizacijai, migracijai, IT ir interneto plėtrai, atsiradus religinio atsinaujinimo poreikiui (prie to prisideda ir katalikų bažnyčios autoriteto susyryvimas) Lietuvoje atsiranda naujų tikėjimų, jų nariai siekia pripažinimo valstybės lygmeniu.

Pavyzdžiui, per pastaruosius septynerius metus kelis kartus išaugo susidomėjimas senovės baltų tikėjimu. 2011 m. bendruomenei „Romuva“ priklausė 5118 žmonių. Šios religijos žinomumui ir palankesniems vertinimams visuomenėje, be abejonės, turėjo įtakos „Romuvos“ religinės bendrijos inicijuotas prašymas Seimui pripažinti baltų religiją tradicine. Jis nebuvo patenkintas pritrūkus politikų balsų, todėl „Romuvos“ bendruomenė pakartotinai dėl valstybės pripažinimo galės kreiptis tik po dešimties metų. Kadangi bendruomenė išpildė LR Religinių bendruomenių ir bendrijų įstatyme nurodytus valstybės pripažinimo statusui gauti keliamus reikalavimus – oficialiai veikia daugiau nei 25 metus, dėl galimos diskriminacijos jos atstovai kreipėsi

(Nukelta į 5 p.)

Replika

Toks „aplinkosauginis“ supratimas...

„Prieš Vėlines senuosius kapus tvarkę pagalbininkai sugrėbtas šiukšles išsivežė. Bet miesto gyventojai, išrovę lentelę su įspėjamuoju užrašu, senų kapinių prieigas pavertė šiukšlynu. Be kamerų neišsiversim?“ – svarsto Prienų miesto Kęstučio gatvės gyventojas, atsiuntusi nuotraukas su gyventojų „švarinimosi“ rezultatais.



Žemės ūkio ministerija: ką reikia žinoti apie gaisro Alytuje padarinius?

„Nukentėjusiųjų dėl gaisro Alytaus padangų perdurbimo gamykloje nuostoliai bus kompensuoti. Dėl kompensavimo tvarkos Vyriausybėje tarėmės pirmadienį, lapkričio 4 d. Darome viską, kas įmanoma, kad šio įvykio pasekmės būtų kuo minimalesnės, taip pat kviečiu ir Alytaus bei aplinkinių rajonų žmones įsiklausyti į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir Visuomenės sveikatos centro rekomendacijas“, – teigia žemės ūkio ministras Andrius PALIONIS.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT), atlikusi rizikos vertinimą pagal Aplinkos ministerijos sudarytą teršalų sklindimo „vėjų rožę“, išskyrė 25 gaisro Alytuje galimai paveiktus Alytaus rajono kaimus: Butkūnų, Butrimiškių, Daugirdėlių, Dubėnų, Dubių, Genių, Jasunskų, Jurgiškių, Kaniūnų, Karklynų, Kelmanonių, Kriaunių, Laburdiškių, Likiškėlių, Likiškių, Miklūsėnų, Navickų, Radžiūnų, Raudonikių, Rumbonių, Talokių, Taukotiškių, Užubalių, Zaidų, Žaunieriškių.

VMVT parengė planą, pagal kurį atrinkti ir toliau atrenkami maisto produktų, geriamojo vandens, pašarų mėginiai ir vykdomi laboratoriniai tyrimai dėl kenksmingų medžiagų nustatymo. Mėginių atrinkimo periodiškas ir kiekis bus koreguojami pagal gaunamus laboratorinių tyrimų rezultatus ir kitų institucijų pateiktus jų atliktų tyrimų duomenis. Taip pat pagal informaciją apie aplinkos užteršimą gaisro metu bei pagal numatomas gauti dirvožemio ir paviršinio vandens tyrimų rezultatus bus vykdoma ilgalaikė stebėseną rizikingiausiuose produktuose.

Spalio 21 d. VMVT atrinko žaliavinio pieno, pieno produktų mėginius. Pagal gautus tyrimų rezultatus, didesnis nei leistina dioksinų kiekis nustatytas žaliavinio pieno mėginiuose, paimtuose iš kelių Alytaus r. esančių ūkių. Dioksinai didžiausią leistiną kiekį 8 kartus viršijo žaliavinio pieno mėginyje, atrinkta Alytaus r. kaime esančiame pieno ūkyje, kuriame gyvuliai buvo laikomi lauke. Be to, 2,5 karto daugiau šios sveikatai kenksmingos medžiagos rasta ir pieno mėginyje, atrinkta mieste pienuose supirkimo punkte, nuo gaisravietės nutolusiame apie 6 km.

Siekiant užtikrinti, kad užterštas pienas nepatektų į rinką, pieno supirkėjams ir pieno perdurbimo įmonėms uždrausta supirkti pienu iš ūkių teritorijose, kurios patenka į gaisro paveiktą zoną.

Atkreiptinas dėmesys, kad teritorijų, kurioms taikomi apribojimai, sąrašas, esant būtinybei, gali būti keičiamas.

Informacija pieno ūkių savininkams

Leidimas atnaujinti žaliavinio pieno tiekimo rinkai (t. y. pardavimą pieno supirkimo punktam ar tiesiogiai vartotojams), naudojama asmeninėms reikmėms ar gyvūnams šerti, bus suteikiamas individualiai kiekvienam ūkiui, įvertinus gautus pieno mėginių, atrinktų iš konkretaus ūkio, laboratorinių tyrimų rezultatus ir gyvulių girdymo, šėrimo ir laikymo ūkyje sąlygas.

Informacija ūkių gyvulių laikytojams

Visi skerdžiami gyvuliai iš gaisro paveiktos teritorijos ir skerdyklas gali būti vežami ar skerdžiami asmeninėms reikmėms tik gavus atskirą VMVT leidimą. Ūkių gyvulių laikytojams, patenkantiems į gaisro paveiktą zoną, draudžiama parduoti tiesiogiai iš ūkių ir kitose prekybos vietose mažais kiekiais gaminamus gyvūninės kilmės maisto produktus: kiaušinius, naminių paukščių ar gyvūnų mėsą ir jos produktus.

Rekomendacijos gyventojams

Rekomenduojama nevertoti maistui ir neprekiuoti natūraliuose ar dirbtiniuose vandens telkiniuose sužvejota žuvimi, sumedžiotų žvėrių mėsa, surinktais grybais, miško uogomis, kol bus gauti taršos poveikio aplinkai vertinimo tyrimų rezultatai.

Svarbu

Iš aplinkos su oru, vandeniu ar maistu į žmogaus ar gyvūnų organizmą patenkantys dioksinai sukelia lėtinius apsinuodijimus, kurių poveikis juntamas ilgą laiką. Jie tirpūs riebaluose ir šiek tiek vandenyje, kaupiasi organizmo riebaliniame audinyje. Net labai maži dioksino kiekiai neigiamai veikia sveikatą ir kelia pavojų gyvybei.

VMVT ir Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas, reaguodami į Alytaus mieste ir rajone susidariusią ekstremalią situaciją dėl padangų degimo produktų sukeliama poveikio maisto saugai ir gyvūnų sveikatai, pateikė reko-

mendacijas, skirtas tiriamų gaisro paveiktų teritorijų gyventojams ir veikiančioms maisto tvarkymo įmonėms.

Tarnyba ir aplinkinių teritorijų gyventojams rekomenduoja atsizvelgti į šias rekomendacijas, jei jie jautė dėl gaisro kilusius taršos poveikį (kvapą, susikaupusius dūmų debesis ir kt.)

Dėl gaisro maisto saugai kylantys pavojai

Pagrindiniai dėl gaisro maisto saugai kylantys pavojai yra susiję su galima tarša polikliniais aromatiniiais angliavandeniliais (pvz., benz(a)pirenu), dioksinais, polichlorintais bifenilais, furanais, sunkiaisiais metalais (nikeliu, švinu, arsenu, chromu, cinku ir kt.). Degant padangoms susidarė cheminiai junginiai, kurie gali užteršti paviršinius vandenis, dirvą, pasėlius. Teršalų koncentracija būna didesnė augalų paviršiuje (žievelėje, išoriniuose lapuose), todėl didžioji dalis teršalų gali būti pašalinama plaužiant, lupant daržoves, vaisius. Be to, lapinės daržovės jautresnės švino taršai nei šakniavaisiai ir gumbavaisiai. Paviršinė tarša gali būti maksimaliai pašalinta daržoves apdorojant.

Rekomendacijos gyventojams dėl geriamojo vandens ir maisto produktų vartojimo ir laikymo:

- sandariai uždengti geriamojo vandens šulinius, kad į juos nepatektų ore pasklidusios degimo metu išsiskyrusios kietosios dalelės, kiti teršalai, lietaus vanduo;

- nenaudoti atvirų šachtinių šulinių vandens maistui ruošti. Kadangi šis vanduo gali būti užterštas gaisro metu ore pasklidusiais teršalais ir nesaugus vartoti, gerti ir maistui gaminti naudoti vandentiekio ar fasonuotą geriamąjį vandenį;

- kūdikių, vaikų ir ligonių maistui nenaudoti vaisių ir daržovių, užaugintų ar neapsaugotų nuo išorinės taršos gaisro paveiktoje teritorijoje;

- nevertoti maisto produktų (pakuotų, nepakuotų) iš gaisravietės, kurie tiesiogiai buvo paveikti vandeniu ar specialiomis gaisru gesinti skirtomis cheminėmis medžiagomis;

- nevertoti dar nenuimtų gaisro paveiktoje teritorijoje augančių lapinių daržovių (pvz., špinatų, salotų), uogų;

- nerinkti, nevertoti ir neparduoti gaisro paveiktoje teritorijoje augančių grybų, miško uogų (pvz., spanguolių, putinų, šermukšnių ir pan.);

- daržoves ir vaisius, išskyrus lapines daržoves, surinktus iš gaisro paveiktoje teritorijoje esančio atviro grunto, prieš vartojimą būtina kruopščiai nuplauti tekančiu geriamuoju vandeniu, nulupti, nuimti viršutinius lapus;

- esant galimybei, gumbavaisis daržoves (bulves, topinambus), šakniavaisines daržoves (salierus, burokėlius, morkas, pastarnokus, ridikus, ropes), auginamas atvirame grunte ir dar nenuimtas, nuimti iš laukų ir gerai nuvalytus nugabenti į paruoštą saugyklą;

- dar nenuimtas kopūstines daržoves (kopūstus, brokolius, žiedinius kopūstus) ir svogūnines daržoves (česnakus, porus, svogūnus) maksimaliai apdoroti pašalinant išorinius lapus;

- prieš vartojant, įvertinti visų vaisių ir daržovių būklę ir kilus bent menkiausiai įtarimui (pvz., ant vaisių, daržovių ar jų lapų pastebima neįprasta tarša suodžiais ir pan.) – juos išmesti;

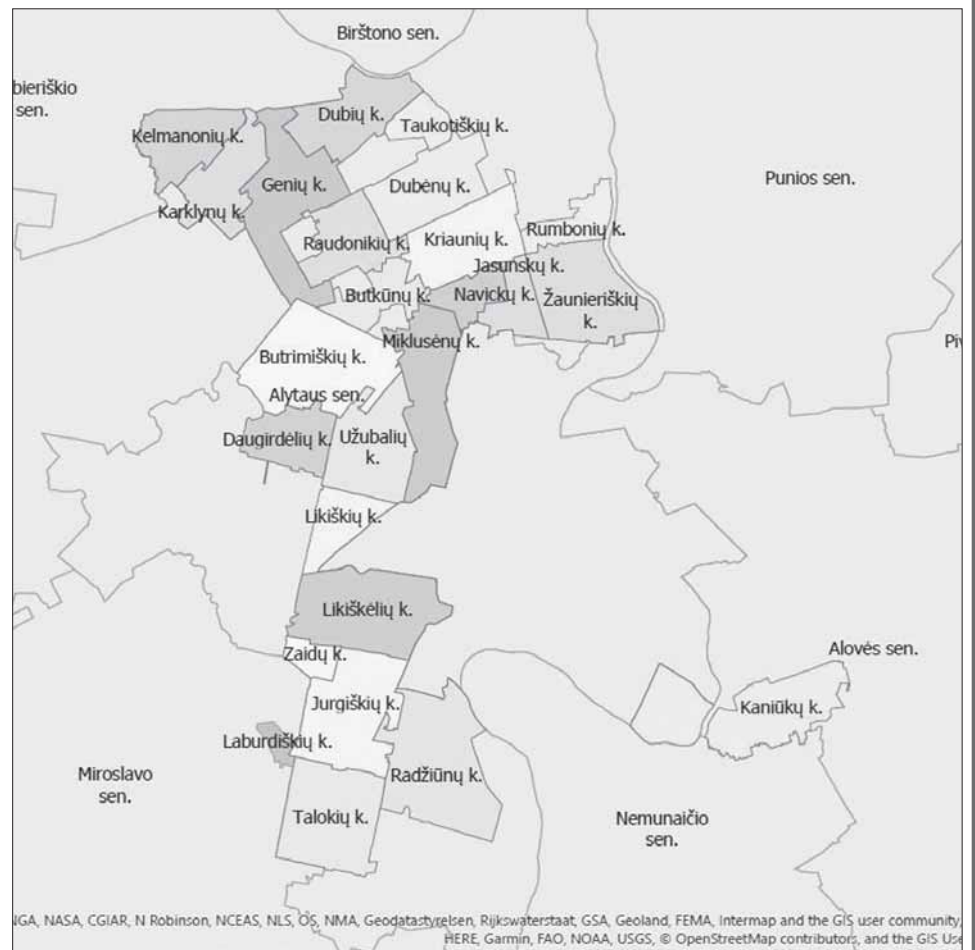
- įvertinti vaisių ir daržovių sandėliavimo patalpų būklę, ar per atvirus langus ir duris nepateko teršalai. Kilus bent mažiausiai įtarimui, prieš sandėliuojant patalpas išvalyti;

- nesant galimybių laikyti gyvulius tvartuose, ganyklose ganomų gyvulių pieno ir iš jo pagamintų produktų nevertoti maistui ir neparduoti kitiems iki atskiro pranešimo;

- nesant galimybių gyvulius šerti pašarais, kurie nebuvo laikomi atviroje vietoje, iš gyvulių gautų gyvūninių produktų (pieno, kiaušinių, mėsos) nevertoti maistui;

- nevertoti maistui ir neparduoti iš ūkių ir kitų prekybos vietų gyvūninės kilmės maisto produktų (kiaušinių, žuvies, sužvejotos natūraliuose ar dirbtiniuose vandens telkiniuose, asmeninėms reikmėms paskerstų gyvūnų, sumedžiotų žvėrių vidaus organų (plaučių, kepenų, inkstų), gautų iš gaisro paveiktų teritorijų.

Rekomendacijos maisto tvarkymo įmo-



Atkreiptinas dėmesys, kad teritorijų, kurioms taikomi apribojimai, sąrašas, esant būtinybei, gali būti keičiamas.

nėms dėl maisto produktų ir žaliavų sandėliavimo ir gamybos:

- auginantiems vaisius, daržoves, uogas, javus aplink taršos šaltinio zoną rekomenduojama įvertinti vykdomos veiklos pobūdį, mastą ir ištirti dirvožemį dėl galimos taršos dioksinais;

- sandėliuojantiems vaisius ir daržoves įvertinti, ar per saugyklų atvirus langus, duris, ventiliacijos angas nepateko teršalai. Kilus bent mažiausiai įtarimui, prieš sandėliuojant patalpas išvalyti;

- įmonėms, esančioms gaisro paveiktoje teritorijoje ir sandėliuojančioms daržoves, vaisius, grūdus, maisto produktų gamybos įmonėms, būtina sustiprinti savikontrolės procedūras atliekant maisto produktų laboratorinius tyrimus dėl galimos cheminės taršos (pvz., PAA, dioksinais, PCB, furanais, sunkiaisiais metalais (nikeliu, švinu, arsenu, chromu, cinku ir kt.);

- gaisro paveiktoje teritorijoje veikiančioms įmonėms arba įmonėms, kurios gauna žaliavas iš gaisro paveiktos teritorijos, įvertinti jas ir atlikti reikiamus laboratorinius tyrimus;

- maisto produktų gamybos įmonėms, esančioms gaisro paveiktoje teritorijoje, įvertinti veiklą, atkreipti dėmesį į gamybos proceso ypatumus bei galimybę teršalams patekti į maisto grandinę per žaliavas (superkant pienu iš gaisro paveiktų teritorijų), ventiliacijos sistemas, vandenį, kilus įtarimų, – atlikti produkcijos laboratorinius tyrimus;

- imtis visų priemonių, kad į rinką būtų tiekiami tik saugūs produktai.

Rekomendacijos, kaip apsaugoti naminius gyvūnus:

Padangų degimo metu išsiskiria aplinkos teršalai: kietosios dalelės, anglies monoksidas, sieros oksidai, azoto oksidai ir lakieji organiniai junginiai, taip pat labai pavojingi oro teršalai: polikliniai aromatiniai angliavandeniliai, dioksinai, furanai, vandenilio chloridas, benzenas, polichlorinti bifenilai bei sunkieji metalai: arsenas, kadmio, nikelis, cinkas, gyvsidabris, chromas ir vanadis. Šie teršalai, išsiskirdami iš atviro padangų gaisravietės, gali sukelti ūminį (trumpalaikį) ir lėtinį (ilgalaikį) pavojų gyvūnų augintinių ir ūkių gyvūnų sveikatai. Atsizvelgiant į trukmę, laipsnį ir teršalų koncentraciją, jie gali sudirginti odą, akis ir gleivinę, paveikti kvėpavimo takus, slopinti

centrinę nervų sistemą, vėliau gali pasireikšti kancerogeninis ar mutageninis poveikis. Todėl būtina imtis priemonių naminiams gyvūnams apsaugoti:

- neleisti naminių paukščių į lauką, kai ore yra dūmų ar kietųjų dalelių. Visus ūkinius gyvūnus, jei tai įmanoma, laikyti ūkiniuose pastatuose (tvartuose, vištidėse ir t. t.);

- šėrimo vietoje apsirišinti pakankamu gėlo vandens kiekiu gyvuliams girdyti. Vanduo turėtų būti iš neuzterštų degimo produktais šaltinių (artezinių šulinių, vandentiekio ir kt.). Šulinių vanduo gali būti užterštas į juos patekus atmosferos krituliais, kurie yra užteršti degimo proceso teršalais, todėl nenaudoti vandens iš atvirų šulinių ar šaltinių;

- Alytaus ir aplinkiniuose rajonuose, per kuriuos teka Nemunas, dėl galimo teršalų patekimo nenaudoti Nemuno ir kitų atvirų vandens tekinių vandens gyvuliams girdyti iki bus ištyrtas galimas vandens užterštumas;

- šerti gyvulius mažai dulkių turinčiais pašarais. Dulkių poveikį galima sumažinti apipurškus pašarus švairu neuzterštu vandeniu;

- nešerti gyvulių nenuimtais pašariniais runkeliais, kitais pašarais, kurie avarijos metu buvo laikomi atviroje vietoje, neuzdengti, nesandariai supakuoti ir yra užteršti pelenais ar kt. teršalais, ir jų neparduoti;

- lauke likusius pašarus (šieną, šiaudus, cukrinius runkelius, silosavimui skirtus kukurūzus ir kt.) kiek įmanoma apsaugoti nuo atmosferos kritulių, pelenų ir dulkių bent iki tol, kol normalizuosis oro taršos rodikliai;

- jei įmanoma, laikyti gyvūnus patalpose ir šerti pašarais, kurie nebuvo laikomi atviroje vietoje, bei girdyti vandeniu iš uždarytų vandens šaltinių;

- neganyti, netransportuoti gyvulių (nebent tai būtų būtinybė);

- nuolat stebėti gyvūnų sveikatos būklę. Pastebėjus tokius simptomus, kaip sunkus kvėpavimas, kosulys, dusulys, ryškios, vyšnios raudonumo dantenos ir kitos gleivinės, akių paraudimas ar voku susiraukšlėjimas, nedelsiant kreiptis į veterinarijos gydytoją.

Žemės ūkio ministerija, Valstybinė maisto ir veterinarijos taryba yra pasirengusios teikti konsultacijas dėl žalos fiksavimo ar kitą reikalingą metodinę pagalbą.

Užs.Nr. 71

Kontaktinis asmuo Žemės ūkio ministerijoje – Strateginių pokyčių valdymo grupės patarėjas Edvardas Makščekas, tel. 8 523 91 083.

Žemdirbiai taip pat gali konsultuotis su VMVT atstovais: valstybinio veterinarijos inspektoriumi Romu Černiumi, mob. tel. 8 687 40 010 arba su patarėju Jonu Vaikšnoru, mob. tel. 8 612 11 500. VMVT taip pat primena, kad, esant įtarimui dėl geriamojo vandens, maisto saugos ir kokybės, gyvūnų gerovės pažeidimų gyventojai gali kreiptis nemokamu telefonu 8 800 40 403, el. paštu skundai@vmvt.lt.



INFORMACINIS KARAS – DĖL MŪSŲ ŠIRDŽIŲ IR PROTŲ

Informacinių technologijų amžiuje kariniai veiksmai persikelia į informacinę erdvę, įgauna naujas formas. Informaciniame kare aktyviai pasitelkiama dezinformacija ir propaganda, kuriomis siekiama keisti tikrovės suvokimą, pakirsti visuomenės moralines nuostatas, daryti įtaką politiniams sprendimams. Apie tai kalbame su Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamento ekspertu Tomu ČEPONIŲ.

Kaip ir kur vyksta šiuolaikiniai informaciniai karai?

Kalbėdami iš Lietuvos pozicijų, informacinę erdvę galime suskirstyti į tris dalis – ES/NATO, Lietuvos, kaip Vakarų pasaulio dalies, ir į Rytus nuo mūsų sienų esančių šalių informacinę erdvę. Pastarojoje veikia Kremliaus finansuojami Rusijos ir Baltarusijos komunikacijos kanalai, kurie yra mums priešiški. Čia konstruojamos ir transliuojamos iškreiptos žinios apie Lietuvą, menkinamas mūsų valstybingumas, kursomi nostalgiški jausmai buvusiai Sovietų Sąjungai.

Rusijos tikslas – išlaikyti mus savo įtakos zonoje. Tačiau tam ji neturi reikiamų svirtų. Nei ekonomine, nei karine jėga ji negali lygiuotis su ES ir NATO, todėl vienintelis kelias, kuris belieka, yra informacinis karas. Ir šį metodą Rusija labai plačiai išnaudoja.

Dezinformacija ir propaganda skleidžiama ne tik per oficialius Rusijos žiniasklaidos kanalus, bet ir per įvairias Kremliaus finansuojamas organizacijas, filmus, koncer-

tus, taip pat paskyras socialiniuose tinkluose.

Kas yra šio informacinio karo taikiny?

Bendraja prasme propagandos taikiny yra žmonių realybės suvokimas, jų pažiūros, todėl labai svarbu neužsidaryti kuriame nors viename informaciniame burbule, nes tada nematysime realaus pasaulio vaizdo, nesuvoksime rizikų.

Piliečiams, kurie bendrauja, žiūri laidas ir filmus, klauso radijo beveik ar vien tik rusų kalba, formuojamos negatyvios emocinės nuostatos Lietuvos atžvilgiu. Prastai mokėdami lietuvių kalbą, jie sunkiau integruojasi, sunkiau įsidarbina. Iš to vėl kyla nepasitenkinimas ir išsėina lyg užburtas ratas.

Todėl siūlome išeiti iš informacinio burbulo. Bent kartais išjunkite rusiškus kanalus, pažiūrėkite lietuviškas televizijas, spaudą lietuvių kalba, pažiūrėkite oficialią Lenkijos televiziją, paieškokite informacijos kitomis suprantamomis kalbomis. Palyginę tą informaciją, suprasite, kad Lietuva nėra tokia, kaip bando nupiešti Kremlius.

Kaip sekasi Lietuvai kovoti su informacinėmis atakomis?

Bent jau kol kas informa-

ciniam kare Vakarai neišnaudoja viso potencialo, o Kremlius nesibodi naudoti bet kokių priemonių. Taip yra todėl, kad Šaltojo karo metu išvystytus dezinformacinius gebėjimus Vakarų pasaulis nurašė į istorinius archyvus, tuo tarpu Rusijoje jie buvo vystomi toliau. Jie išvelgė, kad ateina nauji komunikacijos kanalai, naujos technikos ir toliau ruošė propagandos specialistus. Todėl manome, kad jie turi daugiau patirties ir įdirbio šioje srityje. Bet ilgalaikėje perspektyvoje pergalė turėtų būti mūsų pusėje, nes melo kojos trumpos.

Informaciniame kare mes negalime kariauti su Rusija tokiomis pat priemonėmis, kurias pasitelkia Kremlius. Esame demokratinė valstybė, laikomės teisinės valstybės taisyklių, o demokratijos jėga yra kalbėjime. Tiesos sakymas – vienas iš stipriausių ginklų.

Atvirai kalbėdami mes stengiamės perduoti žinutę ir Rusijos vidinei auditorijai, kad nesame tokie, kokius bando mus pavaizduoti Kremlius – nesame fašistai, neengiam rusakalbių, neniekinam jų kultūros. Kalbėti tiesą mums svarbu,



nes potencialaus karinio konflikto metu Rusijos gyventojai ir bus tie kariai, nukreipti prieš mus. Todėl privalome paneigti skleidžiamą Rusijos propagandą.

Pasakodami apie save tai, ką pasiekėme, žlugdome Rusijos naratyvą, kad Lietuva nevykusi valstybė. Priešingai – nuo nepriklausomybės atgavimo sėkmingai žengiame į priekį, pasiekėme savo užsibrėžtų tikslų – tapome ES ir NATO nare. Mūsų ekonomika, perkamoji galia nuo Vakarų valstybių skiriasi nebe kartais, o procentais. Mūsų rodikliai geri – tą patvirtina ir mūsų, ir tarptautiniuose institutuose dirbantys ekonomistai, mokslin-

ninkai, tą patvirtina nepriklausomi, privačiose žiniasklaidos priemonėse dirbantys žurnalistai. Taigi Rusijos dezinformacija subyra.

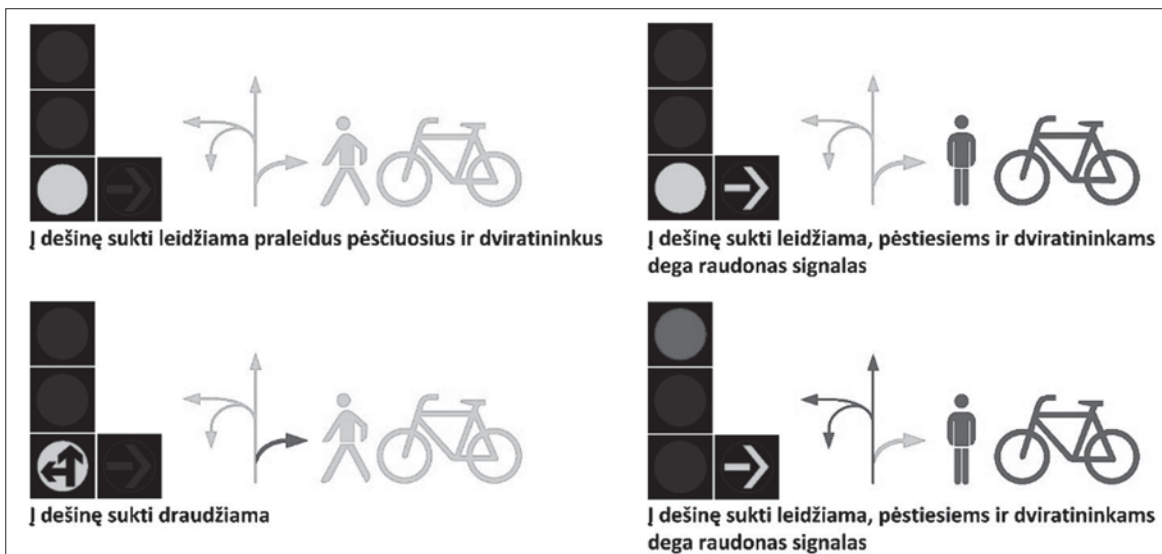
Labai svarbu, kad ir Lietuvos visuomenė būtų informuota apie Rusijos dezinformacijos atakas, propagandą, jos siekius bei kanalus. Tokiu būdu visuomenė įgytų tarsi imunitetą skleidžiamam melui bei priešiškam informaciniam poveikiui. Kitiškai maštanti, Edukuota visuomenė yra pagrindinė valstybės gynimo jėga.

Užs. Nr. 72



PR Nuo lapkričio 1 d. – nauji šviesoforų signalų deriniai, žiemos sezono metu mažėja leistinas greitis

Nuo lapkričio 1-osios vairuotojai Lietuvoje turi atsižvelgti į eismo pasikeitimus: įsigaliojo nauji šviesoforų signalų deriniai, mažėja maksimalus keliuose leistinas greitis, iki lapkričio 10 d. automobilių padangas reikės pakeisti į žieminės.



Važiavimo tvarka per šviesoforus reguliuojamas sankryžas nuo 2019 m. lapkričio 1 d.

Atsižvelgdama į eismo mieste kitimo tendencijas ir sparčiai diegiamą prie eismo srautų prisitaikantį jutiklinį šviesoforų valdymą, Susisiekimo ministerija atnaujino Kelių eismo taisykles ir Kelių šviesoforų įrengimo taisykles. Nuo šių metų lapkričio 1 d. įsigalioja nauji šviesoforų signalų deriniai, lanksčiau reguliuojantys dešininį posūkį.

Nuo lapkričio 1 d. leidžiama įrengti šviesoforus, kurių pagrindinis žalias signalas yra be rodyklių, su papildoma sekcija į dešinę. Todėl atsiranda galimybė sukti į dešinę, net jei nedega papildoma sekcija su rodykle į dešinę. Tačiau tai leidžiama tik tada, jei tuo metu dega žalias skritulio formos šviesoforo signalas be rodyklių.

Tai yra, sankryžose su neatnaujintais šviesoforais, kuriuose pagrindinis žalias signalas ir toliau lieka su juodomis rodyklėmis, privaloma paisyti pagrindinio žalio signalo rodyklių kryptį: jei dega pagrindinis žalias signalas su juodomis rodyklėmis, o papildoma sekcija išjungta, galima važiuoti tik pagrindinio žalio signalo rodyklių kryptimis.

Kai papildoma šviesoforo sekcija išjungta, bet dega pagrindinis žalias skritulio formos signalas (be rodyklių), bus leidžiama sukti į dešinę praleidžiant pėsčiuosius ir dviratininkus. Toks lankstus eismo reguliavimo būdas suteikia galimybę vairuotojams sukti į dešinę trimis atvejais: degant žaliajam signalui be

rodyklių su išjungta papildoma sekcija (reikia praleisti pėsčiuosius ir dviratininkus), degant žaliajam signalui su išjungta papildoma sekcija ir degant raudonam signalui su išjungta papildoma sekcija.

Susisiekimo ministerija taip pat primena vairuotojams, kad nuo lapkričio 10 d. šalies keliuose draudžiama važiuoti su vasarinėmis padangomis. Nuo lapkričio pradžios iki kovo mėnesio pabaigos lengvaisiais automobiliais, krovininiais automobiliais, kurių didžiausioji leidžiama masė ne didesnė kaip 3,5 t, motociklais ir triračiais automagistralėse ir greitkeluose leidžiama važiuoti ne didesniu kaip 110 km/val. greičiu.

Išskirtinis „Tele2“ planas: 16 GB už 8,90 Eur/mėn.

Mobiliojo ryšio bendrovė „Tele2“ paruošė išskirtinį pasiūlymą savo naujiems ir esamiems klientams – mokėjimo planą su neribotais pokalbiais ir SMS bei 16 GB interneto duomenų už itin patrauklią kainą. Pasiūlymu pasinaudoti galima internetinėje svetainėje www.tele2.lt arba bet kuriame „Tele2“ salone.

IŠSKIRTINIS PLANAS!

16 GB

∞ Min. ir SMS

8,90

€/mėn.

„Atvėsus orams, vis daugiau laiko skiriame naršymui, vaizdo įrašų žiūrėjimui ir virtualiam bendravimui. Todėl klientams paruošėme išskirtinį, kasdien neribotai bendrauti leidžiantį mokėjimo planą“, – sakė **Vaida Burnickienė**, „Tele2“ pardavimų direktorė.

Neriboti pokalbiai, SMS ir 16 GB – tik 8,90 Eur/mėn.

Naujasis mokėjimo planas ypač tiks tiems, kuriems vis pritrūksta mobiliųjų interneto duomenų – turėdami 16 GB dydžio mėnesinį duomenų paketą galėsite naršyti savęs nevaržydami.

Šis 8,90 Eur/mėn. pasiūlymas mokėjimo planui galioja pasirašant terminuotą 18 mėn. sutartį be telefono arba 24 mėn. sutartį, išsigyjant telefoną ir mokant jo kainą dalimis (kaina ne akcijos metu – 14,90 Eur/mėn.).

Už nurodytą mėnesinį mokėstį suteikiamas neribotas minučių kiekis pokalbiams ir neribotas SMS kiekis į visus Lietuvos tinklus bei 16 GB duomenų. 2,9 GB šių duomenų galima išnaudoti keliaujant Europos Sąjungos šalyse.

Pasibaigus 18 mėn. arba 24 mėn. sutarties terminui, nuolaida mokėjimo planui nebebus taikoma. Akcijos laikas ribotas. Daugiau informacijos rasite www.tele2.lt, „Tele2“ salonuo-

se ar paskambinus 117.

Papildomos dovanos

Ir tai dar ne viskas! Užsisakius šį mokėjimo planą ir su juo sudarius terminuotą 18 arba 24 mėn. sutartį, kartu gausite puikių išmaniųjų paslaugų – pusmetį nieko nekainuosiantį mobilųjį parašą ir galimybę mėnesį nemokamai žiūrėti visą „TV Play Premium“ pramogų paketo turinį.

Pasiūlymai papildomoms nemokamoms paslaugoms galioja jas užsisakius kartu su minėtu mokėjimo planu ir aktyvavus jas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo naujo plano sutarties pasirašymo datos.

Akcijos laikas ribotas. Daugiau informacijos rasite www.tele2.lt, „Tele2“ salonuose ar paskambinus 117.

„Tele2“ – skaidriausias operatorius Lietuvoje

Technologijų lyderė „Tele2“ šiemet antrą kartą iš eilės buvo pripažinta skaidriausia telekomunikacijų bendrove Lietuvoje. Tai atskleidė „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atliktas tyrimas, kurio metu „Tele2“ surinko 100 iš 100 galimų balų.

Ką tai reiškia jums? Pasirinkę „Tele2“, jūs pasirenkate partnerį, teikiantį sąžiningas kainodaros paslaugas ir pasiūlymus.



Namų ūkis

Lapkričio mėnesio priminimai

Sveikatai...

Rudenį, prasidėjus šaltesiems ir lietingiems orams, gana daug žmonių skundžiasi sąnarių skausmais. Atvėšęs oras itin nepalankus sergantiems reumatinėmis sąnarių ligomis, nes šios dažniausiai tokiu metu paūmėja: pradeda varginti skausmai, sąnariai tarsi sustingsta, galūnės aptirpusios, patinusios.

Reumatinės ligos, kurių yra per šimtą, pažeidžia sąnarius, raiščius, raumenis, sausgysles, kremzles, stuburą. Viena dažniausių – artrozė, kai sąnaryje nusėda druskos, formuojasi ataugos. Nuo jos dažniausiai nukentė didžiausią krūvį pakeliantys klubo ir kelio sąnariai. Ligos priežastys gali būti įgimti sąnarių defektai, antsvoris, didelis sąnarių apkrovimas darbe ar sportuojant, senatvinis sąnarių paviršiaus nusidėvėjimas.

Taiigi, jeigu pajuntate artrozės simptomus – rytinį sąnarių sustingimą, skausmą, vėliau pabrūkinimus ir deformacijas, savaime suprantama, reikia kreiptis į gydytoją. Tačiau tausojant sąnarius galima ligos progresą gerokai sulėtinti, išvengti skausmų. Gydomą artrozę teigiamai veiks šilumos procedūros, fizioterapija, masažas, ortopedinė avalynė, gydymoji mankšta. Mažinkite krūvį sąnariams.

Liaudies medicinos receptas: 20g susmulktų lakišių užplikyti stikline vandens ir leisti pastovėti apie 40 minučių. Antpilu trinkite skaudamus sąnarius Antpila naudokite ir kompresams.

Reumatas – infekcinė alerginė liga. Ligos simptomai – sąnarių tinimas, aukšta temperatūra, širdies veiklos pokyčiai, prakaitavimas. Rekomenduojami lankstumo, raumenis stiprinantys ir ištermės pratimai. Šiluma malšina skausmą, atpalaiduoja raumenis, padidina kraujo priplūdimą, raumenų ir sąnarių lankstumą. Labai svarbu mažinti antsvorį.

Liaudies medicinos receptas: beržų pumpurus užpilti degtine arba spiritu, leisti nusistovėti, gautu antpilu trinti skaudamas vietas.

Jeigu jau vargina sunki lėtinė liga – reumatooidinis artritas, labai svarbu užkirsti kelią jos progresavimui. Kartu su daktaro paskirtu gydymu darykite ir gydomąją mankštą, plaukiokite, atsakykite gyvulinės kilmės riebalų, mėsos.

Liaudies medicinos receptas: 40 g džiovintų kaštonų žiedų užpilkite 1 l spirito, nusistovėjusiu antpilu trinkite nesveikus sąnarius.

Nuolat tausokime savo sąnarius: nors kelias minutes rytais juos mankštinkime, nes jie privalo judėti. Nejudinami stingsta, raumenys silpnėja. Sveika mityba padės išvengti antsvorio, o taip palengvinsime sąnariams krūvį. Nenešiokime siaurų, aukštais kulnais batų. Geriausias yra 5 cm kulniukas. Nepersišaldykime – kojos visuomet turi būti šiltai apautos. Nuo pirmų rudens darganų būtina mūvėti ir pirštines.

Netingėkime palepinti sąnarius šildomaisiais kompresais, trynimais, natūraliais tepalais.

Sodui...

Šiltai ir patogiai apsirengę dar rasime darbų ir sode, ypač, jei kažko nepadareme per praėjusius rudens mėnesius. Didelį rūpestį kelia nukritę lapai – norint, kad pavasarį gražiai sode ir kieme sudygtų ir sužaliuotų žolė, būtina juos sugrębti. Beje, lapų grėbimą galima paversti lengvu ir naudingu darbu, o surinkti lapai neprivalo tapti tik nereikalingomis šiukšlėmis. Juos galima panaudoti kaip kompostą ar mulčą.

Svarbu pasirinkti tinkamą įrankį lapams grębti, taip pat svarbu ir plotas, koks jis, svarbu, ar tai sodas su aukšta žole, ar veja.

Jeigu grębsite žolėje esančius lapus, verta rinktis rinkinį iš koto ir keičiamų grėblio galvų. Vejai grębti tinkamiausias standartinis platus grėblys su trumpais ir lanksčiais virbais. Tačiau jis netiks sodui, kuriame žolė aukšta. Siauresnėms vietoms geriau rinktis mažą lapų grėbliuką.

Jeigu sodą plotai dideli, verta į pagalbą pasitelkti galingesnį prietaisą, lapų siurbli. Jis supučia lapus į vieną krūvą.

Paverskite lapų grėbimą sportu, nauda sveikatai. Grėbkite mažais lopinėliais, neužsigriebkite didelio ploto vienu ypu. Keiskite rankų judesius: kurį laiką grėbkite mažesniais grybšniais, vėliau bandykite užgriebti lapus nuo toliau. Kaitaliokite rankų padėti laikydami grėblio kotą – taip darbas nepabos, padirbės visi raumenys, nepavargsite.

Venkite sukintėti neatsargiai torsą, nes galite

pasitempti nugarą. Nelaukite, kol nukris visi lapai – storą sluoksnį sunkiau grębti.

Nuo keliukų, kieme, ar ten, kur nėra žolės, grėbli pakeiskite šluota ar lauko darbams skirtu šepečiu – darbą atliksite daug lengviau.

Lapai gali pasitarnauti sode ir darže. Pirmiausia, juos galima kompostuoti. Parinkite ir aptverkite tam skirtą vietą, lapus pridenkite ir pavasarį turėsite puikiausios natūralios trąšos visų tipų dirvai. Tinkamiausia trąša lapai tampa per kelerius metus, todėl juos reikia laikas nuo laiko permaišyti, palaistyti.

Metus išlaikytus lapus galima naudoti kaip mulčą, kuris apsaugo nesumedėjusius augalus nuo šalčių. Mulčą galima dėti ir į duobes kaip trąšą, sodinant medžius ir krūmus. Beje, būtina įsitikinti, jog mulčiavimui naudojami lapai nėra ligoti ir taip neužkrėsite augalų.

Prisiminkite, kad lapų nereikia grębti nuo dirvos – šaltuoju sezonu jie natūraliai suirs, o daugumą jų po dirva įtrauks sliekai. Dirva pasitęs natūraliai.

Neblogai kelias krūveles lapų palikti sodo kampuose – tai taps prieglobsčiu ežiams, kitiems mažiems gyvūneliams.

Palangei...

Žalumynai kambaryje? O kodėl gi ne... Visą žiemą namuose galima užsiauginti žalių prieskoninių augalų, juos rudenį perkėlus į patalpą. Be to, ne tik gėlės, o ir žalumynai, susodinti į dailius indus, puošia namų aplinką.

Lapkotinius salierus, petražoles, porus, gumbinus svogūnus, bazilikus, mairūnus, pirmamečius vaistinių šalavijų, paprastųjų raudonėlių, dašių, čiobrelčių, citrininių katžolių, juozazolių kerelius, špinatus, krapus, (pastaruosius du reikia kartkartėmis pasėti iš naujo) ir kitus galima auginti vazonuose, lovėliuose, dėžutėse ant palangės ar kitoje šviesioje erdvoje patalpoje – verandoje, laiptinėje ar namų oranžerijoje.

Žalumynuose gausu chlorofilo, kuris svarbus mūsų imuninei sistemai stiprinti. Šie prieskoniniai ir aromatingi augalai gerina medžiagų apykaitą, suaktyvina virškinimą.

Prieskoninėmis žolelėmis paskaninus gaminamus patiekalus, padidinamas jų maistingumas, jie papildomi vitaminais, kurių žiemą trūksta vaisiuose ir daržovėse. Pakanka suvalgyti apie 30 g žalių petražolių lapelių, kad suaugusio žmogaus organizmas būtų aprūpintas vitaminu C visai dienai.

Daržui...

Rudenį galime sėti morkas, burokėlius, krapus, petražoles, ridikėlius, salotas, špinatus, svogūnus, porus. Tokioms daržovėms parenkama derlinga, nepiktžolėta, neužmirkstanti dirva. Labiausiai tinka humusingo priesmėlio dirva. Geriausi prieššėliai – agurkai, ankstyvosios bulvės, pomidorai, žirniai.

Dirva giliai perkasama. Į 10 kv.m išberiama 300 g kompleksinių trąšų su didesniu kalio ir fosforo kiekiu. Lysves darykime nuolydžio kryptimi. Prieš pradėdami sėti reikia padaryti 1-2 cm gylį griovėlius. Atstumai tarp griovelių priklauso nuo sėjamų daržovių.

Daržovės sėjamos, kai pradeda nuolat šalti – lapkričio pabaigoje ar net gruodžio pradžioje ant sušalusios žemės. Pasėjus per anksti, esant dar šiltam orui (3-5 °C), sėklos gali sudygti, o orams atšalus pasėliai žus.

Pavasarij tokias lysves uždengus polietileno plėvele daržovių derlių galima gauti keliomis savaitėmis anksčiau.

Daržovės būtina sugrupuoti pagal oro temperatūros poreikius augimo pradžioje. Anksčiausiai plėvelę reikia nuimti nuo šakniavaisių (burokėlių, morkų, petražolių ir kt.). Greta reikėtų sėti svogūnines, o greta salotų – špinatus ir krapus.

Prieš žiemą galima sėti ropinius svogūnus laiškam ir ropelėms. Jie sėjami 20 – 15 cm tarpueiliais, užpilami 1-1,5 cm žemių sluoksniu. Taip pat sėjami ir porai.

Pasėtas daržoves naudinga mulčiuoti kompostu arba kraikinių nerūgščių durpių 2-3 cm sluoksniu.

Prasidėjus ramiam sezonui verta panaršyti po savo bibliotekėle, peržiūrėti užrašus, senus žurnalus, o vertingus ir reikalingus patarimus išsikirsti, susigrupuoti, susidėti į vokus. Gal verta užsakyti vieną ar kitą leidinį sodininkui ar gėlininkui. Pavasariui ir kitam sezonui pats laikas ruoštis jau dabar.

Pašnekėsiai

Padėkos diena



Dar vaikystėje, atsimenu, gavome iš giminių Amerikoje laišką su labai gražiu spalvotu atviruku. Angliškai nesupratome, bet laiške buvo paaiškinta, kad amerikona švenčia Padėkos dieną, kad visa šeima tą dieną susirenka draugėn, valgo kalakutą, džiau-giasi ir dėkoja vieni kitiems už prabėgusius metus, už derlių. Stebėjomės, menu, kodėl jie tą daro ne per Šventas Kalėdas... Dabar jau ir pas mus vienur kitur gali išgirsti švenčiant šią užjūrio šventę. Dar kiti tapatina ją su šv. Martyno tradicijomis. Kaip ten bebūtų, kiekvienas šeimos ir artimųjų susitikimas, bendra vakariene, padėka – nuostabiausias akimirksnio šioje skubos kupinoje kasdienybėje. Skubos, kurios nejausti negalėjai ir tik ką praėjusiomis Visų Šventųjų, Vėlinių dienomis. Laisvos, nedarbo dienos, atrodo, turėjo suteikti galimybę ramiai aplankyti vietas, kuriose ilsisi artimieji. Gal tiesiog trūksta apsisprendimo, susiplanavimo, kur ir kada važiuoti. Gal vienais metais galima lankyti vienas vietas, kitais metais kitas. Paprasčiausiai tartis su giminėmis, pasidalinti šia pareiga, o daugiau mintimis ir ramiai mal-

doje pabūti su išėjusiais Anapilin. Ta pačia proga aplankyti taip pat gimines, vaikystės draugus, pažįstamus. Vis rečiau besusiūninku kapinaitėse giminių ar pažįstamų – randi tik ženklą, stiklinį šviestuvėlį, didesnę ar mažesnę, pagal sudegusį vašką gali spėti, prieš kiek laiko čia kažkas buvo užsukę, aišku, trumpam. Nieko nepadarysi, taip gyvename. O kai tik galime, mėginame stabdyti tą savo pasiutpolkės rūmą. Ir kartais pasiseka. Ilgėja vakarai, o ir baigėsi sodų, daržų darbai, daugiau laiko galime ramiai praleisti namuose. Nepatinka man, aišku, kaip ir daugeliui, tas laikrodžių sukiniųėjimas – norėsi vakarais išėiti pasivaikščioti, o jau tamsu, nejauku. Bet tuomet imu knygą, išjungiu televizorių, arba tiesiog maštau... Taip greitai prabėgo metai, vėl pradėsime laukti švenčių, susitikimų. Rašysim laiškus, ruošim dovanėles, kepsim pyragus. Ir dėkosim – Likimui, Dievui, Gamtai... Už viską – už vaikus, anūkus, už kiekvieną prabėgusią dieną, už sveikatą. Už gyvenimą ir jo nepakartojamą grožį...

Augustina

SKANAUS! Kiekvienas šaukštas – šiluma!

Žirnių sriuba su šonkauliais

Reikės: 500 g rūkytų kiaulienos ar jautienos šonkaulių, 100 g rūkytos šoninės, 500 g žirnių, 2-3 česnako skiltelių, 5-6 bulvių, 1 morkos, 1 svogūno, 2 šaukštų garstyčių, 1 šaukštėlio tarkuoto imbiero, druskos, smulkintų žalumynų.

Žirnius nuplaukite ir išbrinkinkite. Rūkytus šonkaulius užpilkite 3 l šalto vandens ir virkite 1-1,5 val., kol mėsa lengvai atsiskirs nuo kaulų. Tuomet išimkite iš sultinio ir palikite stovėti šiltai. Į nuovirą suberkite žirnius ir virkite apie pusvalandį. Šoninę supjaustykite kubeliais. Susmulkinkite morką, svogūną ir pakepinkite kartu su šonine. Sudėkite į sultinį ir viską pavirkite apie 10 min., sudėkite šonkaulius, sriubą paskaninkite smulkiai pjaustytu ar trintu česnaku, garstyčiomis, tarkuotu imbieru, druska, smulkintais žalumynais. Puodą su sriuba uždenkite, nukelkite nuo ugnies ir palikite 15-20 min. pastovėti.

Arbata su likeriu

Reikės: 3-4 žaliuosios arbatos pakelių, 750 ml vandens, 1 cinamono lazdelės, 80 ml kriaušiu likerio, 4-5 gvazdikėlių, kelių kardamono ankštelių, cukraus pagal skonį.

Į verdantį vandenį sudėkite arbatos maišelius ir suberkite prieskonius. Palai-kykite 5 min., nukoškite, tada dar kartą užkaitinkite ir pasaldinkite. Į nedidelius puodelius pilkite šiek tiek likerio, ant viršaus – arbatos. Šildantį gėrimą skanaukite iš karto.

Pupelių ir mėsos troškiny

Reikės: 800-1000 g jautienos šonkaulių, po 1 stiklinę šviesių ir tamsių pupelių, 1 aitriosios paprikos ankštelės, 1 raudonos paprikos, 2 morkų, 5 džiovintų pomidorų aliejuje, 1 šaukštėlio džiovintų čiobrelčių, 2 šaukštų pomidorų tyrės, 1 šaukštėlio druskos, lauro lapelio.

Užvirinkite 1-1,5 l vandens, pasūdykite, dėkite mėsą, lauro lapelį ir virkite apie pusvalandį. Nuolat graibykite putas. Suberkite išbrinkintus pupeles ir viską pavirkite dar apie valandą. Mėsą išgriebkite ir nuimkite nuo kaulų. Džiovintus pomidorus susmulkinkite ir kartu su griežinėliais pjaustytomis morkomis, susmulkinta paprika bei mėsos gabaliukais sudėkite į sultinį. Visą troškinkite dar apie 20 min., kol daržovės suminkštės. Į troškinį įmaišykite smulkiai supjaustytą aitriąją papriką be sėklų, pomidorų tyrę, paskaninkite džiovintais čiobreliais.

Atsiminkite, kad šildantys prieskoniniai ne tik pagardina maistą, sušildo kūną, bet ir gydo, pagerina savijautą. Šilumos karaliais yra laikomi anyžiai, bazilikai, krienai, aitriosios paprikos, česnakai, karis, cinamonas, muskatų riešutai, imbierai, kmynai, kardamonai, kalendros, krapai, laurų lapai, mairūnai, mandarinų ir apelsinų žievelės ir kt.

Kultūros kryžkelė

Ar knyga išliks vertybė?

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS



Nuotraukos iš asmeninio Sandros Gečaitės archyvo.

Knygų renesansas technologijų amžiuje

Šiais laikais sparčiai populiarėjanti išmaniosios technologijos keičia ne tik žmonių buitį, bet ir kultūrą, tam tikras tradicijas. Pastaraisiais metais modernėjančios technologijos pradėjo keisti ir knygų skaitymo įpročius, atsirado daugiau galimybių pažinti literatūros pasaulį: nemaža dalis knygų perkeliama į kino ekranus, jas galima skaityti elektroninėse skaityklėse, klausytis audio formatu. Paradoksalu, tačiau, besipriešindama greito vartojimo kultūrai, visuomenė pradėjo atsigręžti į tradicinę knygą, spausdintą žodį. Viešoje erdvėje vis dažniau keliami klausimai, ar knyga išliks vertybė, socialiniuose tinkluose padaugėjo knygų mylėtojų, besidalinančių knygų apžvalgomis, kuriami asmeniniai skaitymo tinklaraščiai, plinta ir kitos knygas bei skaitymą propaguojančios diskusijų formos. Taigi galima sakyti, kad technologijų era paskatino savotišką knygų skaitymo atgimimą.

Sandra GEČAITĖ – šiuo metu Norvegijoje gyvenanti knygų mylėtoja, jau devynerius metus rašo internetinį tinklaraštį www.asskaitau.lt. Dar vaikystėje „susirgusi“ knygų manija, vienais metais Sandra perskaitė net 92 knygas ir, kaip pati teigia, meilė knygoms pirmiausia turi gimti šeimoje. Mintimis apie knygos reikšmę, lietuvių skaitymo įpročius ir dar ši bei tą Sandra dalijasi su „Gyvenimo“ skaitytojais.

– Sandra, papasakokite, kaip „užsikrėtėte“ knygų manija?

– Man dažnai užduoda šį klausimą ir aš visada pabrėžiu tėvų įtaką vaikų skaitymo įpročiams. Visomis progomis gaudavau dovanų knygų iš tėvų (ar tai būtų Rugsėjo 1-osios šventė, ar gimtadienis). Mano tėtis daug skaitė, matydavau jo pavyzdį. Esu net nešusi priduoti tarą, kad galėčiau nusipirkti Haugo pasakas. Vėliau, žinoma, buvo mokykla, bibliotekos... Na, o dabar aš dovanaju knygas sūnėnui ir dukterėčiai, nes noriu padėti jiems nuo mažens pamilti skaitymą bei būti jiems toks pavyzdys, kokį aš turėjau vaikystėje.

Kai suaugau, į mano rankas pakliuvo J. Scholl knyga „50 žymiausių

XX a. romanų“, taip aš atradau J. Joyce, U. Eco, M. Proust. Pradėjau domėtis literatūros istorija, premijomis, rašytojų gyvenimais. Kaip juokavau vienoje laidoje: kol kiti domisi pop dainininkų skandalais, man įdomiau žinoti, su kelinta žmona gyvena U. Eco.

– Socialiniuose tinkluose slepiatės po „ašskaitau“ slapyvardžiu, kaip kilo mintis kurti tinklaraštį ir koks jo tikslas?

– Viskas prasidėjo prieš daugiau nei 10 metų. Tuomet viename forume diskutuodavome apie knygas. Vėliau pradėjau sulaukti klausimų, kodėl nesidalinu savo žiniomis plačiau, nerašau tinklaraščio, kai taip domiuosi literatūra. Taip vieną naktį gimė „Aš skaitau“ ir šiemet tinklaraštis šventė jau 9-ąjį gimtadienį.

Tikslas visada buvo ir vis dar yra burti skaitytojų bendruomenę, dalintis literatūros naujienomis bei skatinti knygų skaitymą. Dvejus metus organizavau skaitymo iššūkių „Perskaityti negalima atidėlioti“. Pirmaisiais iššūkiu metais dalyvavo 75 dalyviai, o antraisiais jų buvo per 700 visoje Lietuvoje.

Nuolat gaunu laišku su padėkomis, kaip mano rekomendacijos padėjo atrasti skaitymo džiaugsmą, esu gavusi prašymą parinkti knygas namų bibliotekai, įvertinti naujų knygų rankraščius. Daug skaitytojų tapo mano knygų draugais, o viena mergina net parašė: „Padėkok mamai, kad tave taip išauklėjo“, tad manau, savo tikslą jau pasiekiau su kaupu.

– Ar kada bandėte skaičiuoti, kiek esate perskaičiusi knygų? Koks tai galėtų būti skaičius?

– Esu bandžiusi skaičiuoti, kiek esu perskaičiusi knygų, ir jeigu atmintis manęs neapgauna, skaičius viršija 700. Detalai, kiek perskaitau per dieną ar mėnesį, neskaičiuoju,



nes vieną mėnesį galiu 10 knygų perskaityti, kitą – nė vienos. Tačiau visada įvertinu per metus perskaitytų knygų skaičių ir iš to sprendžiu, ar geri buvo metai. Daugiausia per metus esu perskaičiusi 92 knygas.

– Esate iš tų žmonių, kurie knygas dažniau perka nei pasiima iš bibliotekos, kiek knygų būtų galima rasti jūsų asmeninėje bibliotekoje? Kaip manote, kokia galėtų būti jūsų bibliotekos vertė?

– Prieš metus teko kraustyti iš namo, kur gyvenome per 20 metų. Tuomet atlikau visišką namų bibliotekos reviziją, todėl į šį klausimą galiu atsakyti tiksliais skaičiais. Aš mėgstu kaupti knygas, nors niekada neskaitau jų antrą kartą, man labai sunku atsisveikinti su savo knygomis, tačiau tada buvau sau griežta. Apie 100 knygų padovanuoju gimtojo miesto bibliotekai, per 80 knygų padovanuoju/pardavau socialiniuose tinkluose, gautus pinigus pervedžiau socialinei iniciatyvai „Skait-au“, kuri už tą sumą nupirko maisto beglobiams gyvūnams. Tačiau net ir po visos griežtos revizijos mano namų bibliotekoje vis dar yra apie 800 knygų.

Bandžiau skaičiuoti jos vertę... Atmečiau infliaciją, valiutos keitimą, knygas, gautas kaip dovanas, kiek pirkau per akcijas. Manau, kad apie 6000 eurų tikrai esu išleidusi.

– Klasika ar populiarioji literatūra?

– Abi. Bent jau pagrindinius klasikos kūrinius rekomenduoju perskaityti visiems. Tai yra tarsi namo pamatai, be kurių viskas sugriūtų. Klasika padeda suvokti, kas yra vertinga literatūra, duoda pagrindus teksto analizei, suvokimui, plečia žodyną. Galiausiai, tai yra laiko mašina, kuri leidžia mums pamatyti, kuo žmonės gyveno seniau.

Anksčiau buvau labai kategoriška pop literatūros atžvilgiu, bet su laiku supratau, kad visi gali skaityti,

ką nori ir dėl to nėra blogesni. Svarbiausia yra suvokimas. Juk jeigu aš skaitau lengvą romaną, tai aš ir nesitikiu iš jo D. Lessing stiliaus. Aš taip pat puikiai suvokiu, jog skaitomas detektyvas yra atostogos smegenims ir nevadinu jo geriausia gyvenime skaityta knyga.

– Esate perskaičiusi ištisias išpūdingas skaičių knygas, ką manote apie lietuvių autorius?

– Labai norėčiau, jog keistūsi privaloma mokyklinė literatūra ir mokiniais nedingtų noras toliau skaityti knygas. Norėčiau, kad lietuvių autoriai atsiskaitytų knygoje taip būdingos saviplakos, niūrumo ir pilkumo.

Man labai patinka M. Ivaškevičius, G. Radvilavičiūtė, S. Parulskis. Mes tikrai turim gerų rašytojų, kuriuos negėda pristatyti užsienio skaitytojams. Neseniai A. Škėmos „Balta drobulė“ buvo išversta į vokiečių kalbą ir leidėjai džiaugėsi knygos sėkme. Be to, aš labai tikiuosi, jog kada nors K. Sabaliauskaitė laimės Nobelio ar bent jau Booker'io literatūros premiją.

– Anksčiau gyvenote keliose užsienio šalyse, šiuo metu gyvenate Norvegijoje. Ar pastebite kokius nors skirtumus tarp lietuvių ir kitataučių?

– Jau po metų gyvenimo Berge, aš pasakiau, kad norvegai skaito daugiau. Neseniai buvo atliktas tyrimas, kuris patvirtino mano žodžius. Net 88 proc. norvegų per metus perskaito bent vieną knygą (Lietuvoje – apie 66 proc.). Norvegų literatūra išgyvena aukso amžių ir ne veltui buvo šių metų Frankfurto knygų mugės kvietinis svečias. Ne paslaptis, jog čia populiariausias žanras yra detektyvai, daugelis tikrai yra skaitę skandinaviską kriminalinį romaną, bet stebint knygų TOP 10 nematau didelio skirtumo nuo kitų šalių ar Lietuvos.

– Paklausu tikriausiai atsibodusio klausimo: mėgstamiausių knygų penketukas?

– Į šį klausimą visada nuobodžiai ir atsakau: klausiti skaitytojo, kokia jo mėgstamiausia knyga – tas pats, kaip klausiti daugiavaikės mamos, kurį vaiką ji myli labiau.

Sunku išsirinkti, bet išskirčiau

šias 5 knygas: G. Orwell, „1984“, A. Diuma „Grafas Montekristas“, D. Tartt „Slapta istorija“, M. Mitchell „Vėjo nublokšti“, J. Saramago „Aklumas“.

– Kaip manote, šiuolaikinėje visuomenėje knygų skaitymas yra vertybė ar mada?

– Knygų skaitymas formuoja žmogaus vertybes, mąstymą bei stiprina mūsų sąmonę. Tai vertybė, kuri turėtų būti perduodama iš kartos į kartą, iš šeimos į šeimą. Jeigu kažkam tai yra mada, tai tiesiog labai gera mada, kurios galėtų vaikytis visi.

– Statistika rodo, jog Lietuvoje vis mažiau vaikų ir jaunimo skaito knygas, koks likimas laukia knygų?

– Aš turiu tvirtą nuomonę, jog knygos niekada neišnyks. Nors visos technologijos sparčiai juda į priekį, skaitome knygas elektroninėje skaityklėje, bet niekada niekas neatstos tikros knygos, to puslapių šnarėjimo, kvapo ir malonumo užmigti skaitant knygą.

– Kaip manote, kokios priemonės paskatintų jaunąją kartą daugiau skaityti?

– Pasikartosiu, bet viskas turi ateiti iš šeimos pavyzdžio. Skaitykime savo vaikams, veskime juos į bibliotekas, kurkime skaitytojų bendruomenę, diskutuokime apie knygas su jaunimu. Nesistebėkime, jeigu vaikui kančia skaityti mokyklinės programos knygą. Kada paskutinį kartą jis matė mamą/tėtį skaitant knygą namie?

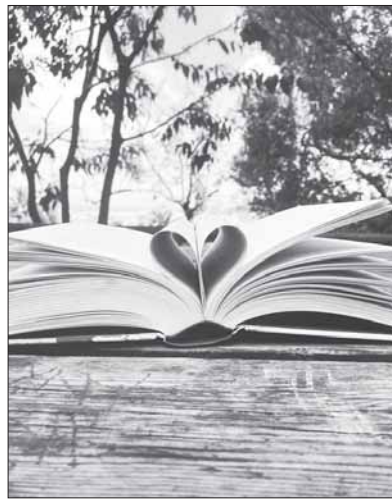
– Skaitantieji neretai diskutuoja, kas yra gera knyga, kaip į šį klausimą atsakytumėt jūs?

– Kiekvienas atranda savo geras knygas, nepaisant autoriaus, žanro ar kito nuomonės. Man gera knyga yra ta, kuri sugeba „ištraukti“ užslėptas emocijas (kartais iki ašarų), priverčia susimąstyti, pakeisti požiūrį arba tiesiog atpalaiduoti protą.

– Ar turite „pačią pačią“ citatą iš knygos, kokia ji?

– Tikrai turiu ir ši citata yra mano sielos atspindys: „Manau, kad dalis mano meilės gyvenimui kyla iš mano meilės knygoms“.

Rimantė Jančiauskaitė



Ar esame pasiruošę priimti religijų įvairovę?

(Atkelta iš 2 p.)

į Europos žmogaus teisių teismą. Lietuvos religiniame žemėlapyje yra ir daugiau religinių bendruomenių, kurios priskiriamos netradiciniams, tai – Jehovos liudytojai, mormonai, sekmininkai, baptistai, metodistai, Septintos dienos adventistai, budistai, priklausantys Visos evangelijos bažnyčiai, Naujajai apaštalių bažnyčiai, Krišnos sąmonės organizacijai, Satja Sai Babos sekėjai ir kt.

Iš netradicinių religinių bendruomenių gausiausia yra Jehovos liudytojų bendruomenė, kuri, 2011 m. duomenimis, turėjo apie 3000 sekėjų, tuo tarpu tokioms bendruomenėms, kaip bahajai, Ošo meditacijos centras, Suvienijimo ar Scientologijos bažnyčios, priklausė vos po kelis ar keliolika narių.

Tikėjimo laisvė nevaržoma, bet...

Dr. M. Ališauskienė pacitavo LR

Konstitucija, kurioje įtvirtinta Lietuvos piliečių teisė laisvai pasirinkti bet kurią religiją arba tikėjimą ir vienam ar su kitais, privačiai ar viešai ją išpažinti, atlikinėti religines apeigas, praktikuoti tikėjimą ir mokyti jo. Konstitucijos 26 str. teigia, kad „Mintis, tikėjimo ir sąžinės laisvė yra nevaržoma (...) Žmogaus laisvė išpažinti ir skleisti religiją arba tikėjimą negali būti apribota kitaip, kaip tik įstatymu ir tik tada, kai būtina garantuoti visuomenės saugumą, viešąją tvarką, žmonių sveikatą ir dorovę.“ Tai pažodinis vertimas iš Europos žmogaus teisių deklaracijos.

Lektorė atskleidė, kaip Konstitucijos nuostatos įgyvendinamos viešajame gyvenime. Lietuvoje veikiančių netradicinių religinių mažumų nariai mūsų šalyje nepatiria represinių priemonių, nėra areštuojami ar tiesiogiai persekiojami, nenaikinama jų literatūra, kaip tai daroma kaimyninėse Rusijoje ir Baltarusijoje. Vis

dėlto, 2012 m. apklausos duomenimis, 81 proc. apklaustų religinių mažumų narių pripažino susiduriančius su diskriminacija. Jie nurodė, kad tai susiję su Romos katalikų bažnyčios įtaka, visuomenėje ir žiniasklaidoje formuojamais neigiamais vertinimais, šiuo metu galiojančiais teisės aktais ir kt. Išpažįstantys kitą tikėjimą tolerancijos ir supratimo pasigenda ir švietimo įstaigose, ir valstybės institucijose, ir savivaldos įstaigose.

Dr. M. Arlauskienė pasidalino konkrečiais religinių mažumų atstovų liudijimais apie tai, kokiose situacijose jie susiduria su diskriminacija. „Tikėjimo žodžio“ atstovas pasakojo apie tai, kaip jo vaikas mokykloje ilgą laiką buvo stebimas pedagogų, kurie galiausiai paskelbė nedidiktą, kad vaikas yra „normalus“. Kitas akivaizdus diskriminacijos pavyzdys – brandos atestatų įteikimas po Mišijų katalikų bažnyčioje visiems

abiturientams, nepaisant jų ištikinimų ir tikėjimo.

Jehovos liudytojų bendruomenės nariams, kurie yra pacifistai ir atsisako karinės tarnybos, teko eiti teisiniu keliu, kad atkreiptų dėmesį į netradicinių religinių bendruomenių diskriminaciją, įtvirtintą Karo prievolės įstatyme. Šios bendruomenės nariai siekia vietoj karinės tarnybos atlikti alternatyvią tarnybą socialinėje srityje.

62 proc. apklaustų religinių mažumų atstovų mano, kad kovojant su diskriminacija dėl religijos ir ištikinimų, reikėtų atsisakyti religinių bendruomenių skirstymo į tradicines ir netradicines Lietuvos valstybės teisės aktuose. Teigiamos įtakos turėtų visuomenės informavimo kampanijos apie religines mažumas, objektyviau pateikiama informacija žiniasklaidoje, taip pat labai svarbu šiuo klausimu šviesti valstybės tarnautojus, politikus ir kt.

Iš religinių mažumų bendruomenių 2014 m. lietuviams buvo žinomiausia aktyviausiai viešoje erd-

vėje besireiškianti Jehovos liudytojų bendruomenė – 71 proc. gyventojų teigė girdėję apie ją, 37 proc. nurodė, kad buvo su ja susidūrę gatvėje, sulaukė jos narių namuose, gavo dalinamos literatūros ir pan. Ko gero, dėl šios priežasties Jehovos liudytojai – viena iš nepalankiausiai vertinamų netradicinių religinių bendruomenių. M. Ališauskienės teigimu, akivaizdu, kad šios bendruomenės narių religinio tapatumo viešinimas nepriimtinas daugumai Lietuvos visuomenės gyventojų. Vis dėlto, kaip rodo apklausos, pastaraisiais metais visuomenės požiūris šios religinės bendruomenės atstovų atžvilgiu visgi tapo nuosaikesnis.

Pasak M. Arlauskienės, tyrimų duomenys leidžia teigti, jog daugėja religines mažumas neutraliai vertinančių žmonių. Tai rodo, jog dalis visuomenės tampa atviresnė ir tolerantiškesnė religinei įvairovei. Tam įtakos turi ir informacijos sklaida, ir kartų kaita, ir migracija bei kiti socialiniai veiksniai.

Dalė Lazauskienė

Prienų Turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„Ne žmogaus taisyta, o gardumas neapsakytas“ ...

Vėlinių, dar vadinamųjų Ilgėmės, rytą turguje šurmulo buvo mažiau. Kiek mažiau atvykusių ir prekeivių, nes, matyt, kaip sakė vienas jų, žino, koks pirkimas bus tokį šeštadienį, kai dauguma dar lankys artimųjų kapus įvairiose Lietuvos vietovėse. Kaip įprastai ir, matyt, bet koku oru, ir bet kuriai šventei esant – pirko ir pirkis pavalgyti.

Pieno litras kainavo 0,50 euro, litras grietinės – 3,80 euro, pusė kilogramo sviesto – 4 eurus, varškės pusė kilogramo – 0,80 – 1,20 euro. Ožkos pieno sūris kainavo iki 3 eurų.

Dešimt vištos kiaušinių pardavė už 1,70 – 2 eurus. „Balta koplytėlė be langų, be durų“, – kiekvieną šeštadienio rytą ateinanti nusipirkti kiaušinių mėsle užminė prieniškė senjorė, kurios atsakymas buvo aiškus.

Sviežios karkos kilogramas kainavo 2 eurus, pažandės kilogramas – 2,20 euro, išpjovos – 5,20 euro. Anksti į turgų skubėjusi Onutė pasakojo, kaip ieškojo kiaušulės skrandžio nusipirkti, kepenų ir plaučių. Prisiminusi savo motinos gaminto taip vadinamo kindziuko skonį, jos atminties dieną ji nutarė svečius pavaisinti ir pagaminti. „Tai greito naudojimo skilandis, kuriam reikia kiaušulės kepenų, plaučių, odų išvirtų. Paskui sumalti, pridėti prieskonių ir – į kiaušulės skrandį. Prikimštą išvirtį ir paslėgti“, – pasidalino receptu ir sakė, kad dar mena ir iš to paties skrandžio troškintų su spurgučiais blėkų skonį ir sriubą su jais. „Gyvenimas išmokė paskanauti įvairių skonių. Augom šešiese. Pusryčiams mamytė visada virdavo barščius ar kopūstų sriubos, tokios, kur viršuje taukai „plaukdavo“, mėsos, jei būdavo, ir bulvių visada virdavo arba su lupena pakepdavo orkaitėje ir sakydavo, kad pusryčiai ir pietūs „sotūs būtų“, kad jėgų darbams nudirbti turėtume, o vakarienei jau tiks ir paskaninta pienu kleckučių arba kruopų sriuba“.

Moteris pasidalijo mintimis apie vakariene, kai labai skanu būdavo bulvė su raugintu kaip sūris pienu ir apie tai, kad visus produktus šeimai išmaitinti tėveliai ir augdami vaikai užsiaugindavo savo ūkyje. „Mamos iškeptus blynus dažydavom į taukų, grietinės ir spurgintų svogūnų padažą, ir, žinokit, nestorėjome“, – šyptelėjo, užsiminusi apie nūdienos dietas. Galbūt todėl, jos manymu, išliko sveiki susitikti Vėlinių vakarą, kai už bendraamžius draugus sukalbės atminties maldą...

Mėsinių broilerio kilogramą augintojai pardavė už 4 eurus. Pirko ir naminių šalto spaudimo sėmenų aliejų, kurio 0,5 litro talpos

butelis kainavo 3,50, o kalocius – 1,50 euro. „Ne žmogaus taisyta, o skanumas neapsakytas“, – pirkęs medaus nuo visų ligų geros nuotaikos pirkėjas ragino išpėti mėsle. O pusės litro stiklainis darbščiujų bičių sunėsto nektaro – medaus kainavo 3,50 – 4,50 euro.

Bet koku oru ir metų laiku pirkėjai renkasi pagal savo skonį ir natūralaus dūmo bei vyntintus mėsos gaminius iš Išlaužo „Mėsos krautės“ ir ne taip tolimo Želšvos kaimo. Pirko laužo dešrelės, kurių kilogramas kainavo 5,20 euro, ūkininkų skilandinę dešrą – 7,50 euro, lašiniuotį – 5,70 euro, šalto rūkymo lašiniuotį – 4,50 euro, naminę kepeninę – 4,20 euro, kumpelius – 6,50 euro, vyntintas dešrelės – 12,80 euro ir kt.

Vis daugiau pirkėjų prie įvairios žuvies. Riebios silpno sūdymo silkės kilogramas kainavo 2,60 euro, riebios silpno sūdymo „ivasi“ – 4,50 euro, sidabrinio heko – 2,30 euro, šalto rūkymo skumbės – 6,90 euro, karšto rūkymo skumbės – 5,90 euro.

Ūkininkai kviečių, kvietrugių, miežių centnerį pardavė už 8 – 10 eurų. Kiti buvo atvežę didesniais kiekiais bulvių, burokėlių, kopūstų, morkų, pašarinių runkelių.

Gyvuliukai taip pat buvo ramesni. Humoro nestokojo jų augintojai. Vištas jie siūlė už šešis eurus pirkti, derėtis taip pat patarė. Sakė, kad gaidį, už penkis eurus nupirkta, būtina parvežus namo pirmiausia su maišu apie stalo koją tris kartus apsukti, bet kodėl, nepaaiškino, klausė: „Atėina bajoras ant dviejų kriukių, su mėsos barzda, su kaulo burna, kas?“, – pažvelgus į bajoriškų spalvų gaidžio plunksnas buvo aiškus atsakymas ir pirkėjui.

Vėlinių rytą dar buvo galima sukurti perkančių vėlinių puokštes ir su dirbtinėmis gelėmis, ir su gyvomis. Apie tai, kaip skamba nevienkartiniai indai, kaip kad ir mūsų nevienkartiniai žodžiai, darbai, mintimis dalijosi tarp sendaikčių kažko sau ieškoję pora birštoniečių. Sekmadienio turguje buvo galima sutikti daugiau kurorto poilsiautojų, rusakalbių, nes nėra procedūrų sanatorijose, todėl jie ilgokai vaikštinėja, perka, bendrauja.

Prienų turguje perki, savo kraštą tu remi!

Nusikaltimai nelaimės

Eismo įvykiai

Spalio 29 d. apie 19 val. 25 min. Prienuose, Pramonės g., neblaivi (1,58 prom. alkoholio) moteris (g. 1976 m.), vairuodama jai priklausantį automobilį „Kia Venga“, atsitrėnkė į elektros oro linijų stulpą ir jį apgadino. Įtariamoji buvo sulaikyta ir uždaryta į areštą.

Spalio 30 d. apie 7 val. 30 min. kelyje Antakalnis-Jeznas-Alytus-Merkinė susidūrė automobilis „VW Golf“, vairuojamas vyro (g. 1999 m.), automobilis „VW Passat“, vairuojamas vyro (g. 1969 m.) ir automobilis „Mercedes Benz“, kurį vairavo vyras (g. 1996 m.). Eismo įvykiu metu sužalotas „VW Golf“ vairuotojas, automobilio „Mercedes Benz“ vairuotojas ir juo važiuoję keleiviai: du vyrai (g. 1960 m. ir 1981 m.) dėl patirtų sužalojimų išvežti į Kauno klinikas. Eismo įvykiu metu visi trys automobilių vairuotojai buvo blaivūs. Įvykio priežastis aiškinasi Prienų r. PK pareigūnai.

Smurtas

Spalio 30 d. apie 16 val. 30 min. Prienų r., Stakliškių k., išgertuvių metu neblaivus (1,49 prom.) vyras (g. 1957 m.) smurtavo prieš neblaivą (1,65 prom.) sugyventinę (g. 1964 m.). Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į areštą.

Lapkričio 1 d., apie 00.30 val., gyvenamojo namo, esančio Prienų r. sav., virtuvėje kilusio žodinio konflikto metu neblaivi dukra, gim. 1993 m., rankomis sugriebusi už kaklo smaugė motiną, gim. 1967 m., tuo sukeldama jai fizinį skausmą.

Prireikė ugniagesių gelbėtojų pagalbos

Lapkričio 1 d. apie 18 val. 31 min. gautas pranešimas, kad Prienų r., Išlaužo sen., Išlaužo k., Liepų g., atvira liepsna dega ūkinis pastatas. Apleistas pastatas degė atvira liepsna. Pastatas medinis, 5x3 m dydžio, stogas dengtas šiferiu. Sudegė pastatas, viduje buvęs šieno rulonas ir šiuokšlės.

Parengta pagal Alytaus AVPK ir Kauno PGV pirmines informacijas

Reklama ■ Reklama ■ Reklama

SIŪLO DARBĄ

Viešbučiui-restoranui Birštone reikalinga: kambarinė-valytoja, barmenė - padavėja (savaitgaliais). Apmokome dirbti. CV galima siųsti el.paštu: pusynebirstone@gmail.com. Tel. 8 687 53 756.

Senelių globos namams Putrišių k., Prienų r., ieškome slaugytojų padėjėjų. Kreiptis tel. 8 686 60 918.

Žuvies perdirbimo įmonėje Ilgėmės k. reikalingi etikečių klijuotojai. Darbas po 12 valandų. Atlyginimas 700-900 eurų atskaičius mokesčius (priklauso nuo padaryto kiekio). Visa informacija telefonu 8 615 68 786.

ĮVAIRŪS

Skubiai išsinuomosi namą arba butą Prienuose. Jei žinantys suteiks papildomos informacijos – atlygis 100 eurų. Tel. 8 676 71 071.

Suteikiamas gyvenamasis plotas individualiame name. Tel. 8 648 06 125.

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Perkame mišką didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8 605 44 445.

Brangiai PERKAME miškus visoje Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. +370 699 29 992.

Perka garažą Prienų mieste. Tel. 8 645 50 695.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė tiesiogiai nuolat perka arklius. Tel.: 8 656 39 189, 8 616 14 424.

Įmonė tiesiogiai perka galvijus aukščiausiomis ŽŪKB „Krekenavos mėsa“ kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Superka gero ir lieso įmitimo galvijus (AB „Krekenavos agrofirma“ kainomis), taip pat perka arklius. Tel. 8 616 43646.

Brangiai perka veršelius, avis. Moka 6 arba 21 proc. priemoką. Tvarko visas valstybės teikiamas išmokas. Tel.: 8 611 69 265, 8 686 27 927.

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

A. Bagdono IĮ brangiai perka veršelius ir telyčaites auginimui. Moka 6-21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.

Įvairios prekės

PERKAME: • AUKSĄ (juvelyrą, laužą, dantų karūnėles), • SIDABRĄ (stalo įrankius, juvelyrą, laužą), • GINTARĄ (karolius, sages, gabalus, įvairius dirbinius), • ANTIKVARĄ (monetas, ordinus, statulėles), • LAIKRODŽIUS. Tel.: +370 623 47 249, +370 609 27 450.

agoras
PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
pagal skerdeną ir gyvą svorį (brangiai mėsinis). Atsiskaito iš karto. NEMOKAMAS tel. 8 800 08 801, tel.: 8 612 34 482, 8 658 00 273.

PARDUODA

Įvairios prekės

Parduodu: mini traktoriams įvairius naujus padargus (bulvių kasamas, sodinamas, frezas, kultivatorius, šienapjovės, purkštuvus), naudotą 2,8 m noraginę grūdų sėjimąją, traktorių T-25 ir Renault 55AJ. Tel. 8 687 57 187; www.parduodutechnika.lt.

Naminiai sviestiniai šakočiai Jūsų šventėms! Tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Tel. 8 650 43 159. (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Pigiai parduoda tentinius angarus (12 x 9 ir 12 x 9). Tel. 8 687 72 343.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šlifuojame, dedame ir lakuojame parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvorą, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

PARDUODA

Parduoda automobilį ŠKODA OCTAVIA 2001 m. Benzinas, dujos, 2 l variklis. Kaina – 450 Eur. Tel. 8 650 10 343.

Kietas kuras

Pigiai parduoda malkas (skrobro, ažuolo, uosio, juodalksnio, beržo). Atveža nemokamai. Tel. 8 635 82 808.

Parduoda DURPIŲ BRIKETUS, malkas, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Atvešime durpių briketus, akmenis anglį, pjuvenų briketus, granules, – KOKYBĘ GARANTUOJAME. Tel. 8 683 13463.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Parduoda ažuolo, beržo pjuvenų briketus ir baltarusiškus durpių briketus. Tel. 8 677 44 884.

Miško savininkas **parduoda** spygliuočių ir lapuočių malkas. Tel. 8 690 66 155.

Parduoda geros būklės, tvarkingą automobilį „Toyota Yaris Verso“ 2003 m., dizelinas, 1,4 l, mechaninė pavarų dėžė, rida tikra. T.A. iki 2021-09, kaina – sutartinė. Tel. 8 687 83 442.

PASLAUGOS

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

Nebrangiai atvežame kokybišką sijotą juodžemį. Vežamas kiekis – 6–10 m³. Tel. 8 645 64 788.

Vežame žvyrą, smėlį, skaldą, juodžemį ir kitus biurius krovinius. Tel. 8 690 66 155.

Priduodame namus, sodus ir juos įrengiame. Tel. +370 699 17 423.

Mobiliu juostiniu gateriu **kokybiškai pjaunu medieną.** Atvykstu į vietą. Tel. 8 601 02 662.

Mobiliu gateriu **kokybiškai pjauname medieną.** Atvykstame į Jūsų kiemą. Tel.: 8 616 41 752, 8 656 93 971.

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

SLEGIA KREDITAI AR PRITRŪKAI PINIGŲ? Tiesiame Jums pagalbos ranką! Akimirksniu palengvinsime Jūsų našta. REFINANSAVIMAS nuo 500 iki 7000 eurų, nuo 6 iki 48 mėnesių. PASKOLOS nuo 100 iki 5000 eurų, nuo 2 iki 48 mėnesių. Konkurencingai itin mažos palūkanos rinkoje. Be užstato, be užslėptų sutarties sudarymo mokesčių. Kreiptis tel. 8 601 50 935. Kredito davėjas UAB LSV intergroup. Tarpininkas Ričardas. Individualios veiklos pažyma Nr. 621263.

Legendiniam Lietuvos patriotui Antanui Kučingui – 120

Nuo Veiverių ir Mauručių – iki pasaulinių aukštumų!

Praėjus savaitei po įspūdingo, itin solidaus Veiverių Tomo Žilinsko gimnazijos 100-mečio minėjimo, kitoje Veiverių istorijos įžymybėje – buvusioje Veiverių mokytojų seminarijoje įvyko Veiverių A. Kučingio meno mokyklos organizuotas vieno didžiausių Lietuvos patriotų – Antano KUČINGIO 120-ųjų gimimo metinių minėjimas - koncertas.

Šviesios atminties Antanas Kučingis, pasak pirmojo operos boso partijų atlikėjo, pedagogo ir režisieriaus Petro Olekos – Lietuvos bosų karalius, jis taip pat Lietuvos kariuomenės majoras, kovojęs nepriklausomybės kovose su bolševikais, jis ir mokytojas, ir puikus šeimos, giminės, kuri kankinosi, kalėjo, dalis netgi žuvo Mordovijos, Kemerovo ir Omsko sričių lageriuose, garsiausias atstovas. Antanas Kučingis nepaprastai mylėjo tėviškę, mėgo Mauručiuose atostogauti, dažnokai, ypač per atilaidus, giedodavo Veiverių Šv. Liudviko bažnyčioje. 1930 m. jis su lietuvinu savo pavardę – iš Kučinsko tapo Kučingiu. 1956 m. buvo paleistas iš lagerio, 1957–1961 m. – Vilniaus valstybinio operos ir baletų teatro solistas (bosas), 1961–1970 m. dainavo solo Kauno valstybiniame muzikiniame teatre. A. Kučingis daug koncertavo, dažnai jam akompanuodavo antūkė – pianistė Jūratė Šleinytė.

1977 m., jau būdamas gana solidaus amžiaus, Virgilijaus Noreikos pakviestas, dar kartą dainavo Mefistofelį Nacionaliniame operos ir baletų teatre. 1979 m. prie savo namo Kaune, Žaliakalnyje, tarybinių saugumiečių buvo žiauriai sumuštas, kaip nepalankiamas Lietuvos patriotas. 1983 m., sulaukęs beveik 84 metų, mirė, palaidotas Kaune, Romainių kapinėse. Solisto atminimas įamžintas O. Narbutienės ir K. Mikulčiūtės - Vaitkūniienės monografijoje, prie Kučingių namo ir prie Kauno muzikinio teatro stovi garsiojo boso biustai.

Antanas Kučingis sukūrė 70 įsimintinų operinių vaidmenų. Labiausiai jį išgarsino Mefistofelio vaidmuo Š. Guno operoje „Faustas“. 1994 m.



Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija pritarė prašymui A. Kučingio vardu pavadinti Veiverių meno mokyklą, kuri yra išikūrusi buvusiose Veiverių mokytojų seminarijos patalpose. Tai vieta – kur augo, brenė, mokėsi tapti Mokytoju pats A. Kučingis. A. Kučingio atminimas ir jo archyvai saugomi Kauno miesto muziejaus M. ir K. Petrauskų skyriuje. Muziejiniškė K. Mikulčiūtė - Vaitkūniene parengė ir leido neatlygintinai per minėjimą naudoti skaidres iš A. Kučingio gyvenimo.

Lietuvos bosų karaliaus A. Kučingio gimimo metinių minėjimas prasidėjo Osmino arijos iš V.A. Mocarto operos „Pagrobimas iš seralio“ vaizdo įrašu. Renginio vedėjas karšku žingsniu perėjęs salę, scenoje atidavė pagarbą A. Kučingui ir perskaitė trumpą vakaro herojaus biografijos santrauką su reikšmingiausiais jo gyvenimo ir veiklos akcentais.

Savo autentiškais prisiminimais gyvai dalijosi maestro A. Kučingio vaikaičiai – pianistė, doc. Jūratė Šleinytė ir jos brolis Kęstutis. Savo neblėstančius prisiminimus apie susitikimą su A. Kučingiu prieš 53 metus vykusiame Veiverių mokytojų seminarijos 100-mečio minėjime, pasakojo lituanistas, buvęs ilgametis Prienų rajono tarybos narys, ilgametis Veiverių T. Žilinsko gimnazijos direktoriaus pavaduotojas Zigmantas Puišys, greitai švęsiantis savo 85-mečių.

Garbingas svečias ir minėjimo koncerto dalyvis VDU Muzikos akademijos dainavimo katedros vedėjas prof. Tomas Ladiga, iš garsios Lietuvos generolo Kazio Ladigos giminės atstovas, dar kartą visiems priminė apie rimto žmogaus gyvenimo

prasmę atspindžias vertybes: patriotizmą, šeimą ir amžiną meilę Lietuvai. Būtent tas vertybes, kurios buvo labai svarbios A. Kučingui.

Įdomias kalbas pagyvino ir meniškai papildė koncertuojantys Veiverių A. Kučingio meno mokyklos mokiniai: fleitistės Rusnė Sakalauskaitė, Raminta Celiščiūtė (mokyt. metod. Agnė Sipavičienė), pianistės Viktorija Kubiliūtė (mokyt. eksp. Rūta Bimbaitė), Viktorija Celiščiūtė, Dovydas Radzevičius, Kamilė Žlobaitė (mokyt. metod. Renata Morkūniene), gitaristas Tomas Kurtinaitis (mokyt. Nerijus Ardzevičius). Elektriniais vargonais grojo Rita Damijonaitė (vyr. mokyt. Jonas Derbutis). Salę renginiui papuošė keramikos mokytojos Miglės Valuntienės auklėtiniai.

Mokinių programą solidžiai ir egzotiškai papildė VDU Muzikos akademijos dainavimo katedros vedėjas prof. Tomas Ladiga (bosas) su dviem bosais studentais – bakalauru Povilu Strikaiciu ir magistru He Yao (Kinija). Jie atliko J. Tallat-Kelpšos dainą „Kur lygūs laukai“, arijas iš Dž. Rosinio, V.A. Mocarto, Dž. Verdžio operų, I. Kalmano „Husaro maršą“, M. Leigh Don Kichoto dainą. Didesnį susižavėjimą ir griausmingas ovacijas sukėlė solisto iš Kinijos He Yao lietuviškai atlikta Skalno daina iš G. Kuprevičiaus miuziklo „Devynbėdžiai“. Visiems solistams akompanavo koncertmeisterė Rūta Blaškytė.

Vienos iškiliausių Lietuvos asmenybių – Antano Kučingio 120 metų gimimo jubiliejus buvo nuširdžiai sutiktas ir mokinių, ir mokytojų, ir vietos gyventojų.

Meno mokyklos įkūrėjas, vyr. mokytojas Jonas Derbutis

LIETUVA
MILŠTININKŲ ORGANIZACIJA

Šokio spektaklis pagal J. Tumo-Vaižganto apysaką
DĖDĖS IR DĖDIENĖS

Solistai:
DEIVIDAS MEŠKAUSKAS
KRISTINA TARASEVIČIŪTĖ
VADIMAS KRUPENINAS

Daugiau informacijos: ansamblis-lietuva.lt

Lapkričio 8 d. 19 val.
Birštono kultūros centre

Bilietus platina kultūros centro kasa ir www.bilietai.lt

DOMINO
Teatras

INTERAKTYVUS ŠOU

Alkoholio biblija

N-20

Justinas JANKEVIČIUS

Ramūnas CICĖNAS

PREMJERA! LAPKRIČIO 14 D. 18 VAL.
PRIENŲ KULTŪROS CENTRAS

www.dominotheatras.lt

100% ORGANIZACIJOS ĮVYKSI!

Pasidalinkite informacija!

1944–1953 m. Šilavote (Prienų r.) buvo NKVD-MVD-MGB poskyris ir būstinė su laikinojo sulaikymo kamera, kurioje buvo kalinami suimtieji partizanai, prieš trėmimus kalinti apylinkių gyventojai. 2018 metais šio pastato rūsiuose ir lubose aptikti kalintųjų įrašai. Dauguma įrašų labai sunkiai perskaitomi. Galinčius suteikti informacijos apie 1944–1953 metais kalintus asmenis prašome parašyti el. paštą vymuziejaininkas@prienumuziejus.lt, skambinti tel. nr. +370 616 12 440 arba ateiti į Prienų krašto muziejų.

Prienų rajono krepšinio pirmenybių startas – lapkričio 17 dieną

Lapkričio 17 dieną šešeriomis varžybomis Prienų sporto arenoje startuoja Prienų rajono savivaldybės ir laikraščio „Gyvenimas“ krepšinio pirmenybių 2019–2020 m. sezonas, kuriame ketina dalyvauti 12 – 13 vyrų komandų. Jos atstovaus Stakliškių, Balbieriškio, Šilavoto, Jiezno, Veiverių, Pakuonio seniūnijoms, Prienų miestui ir Birštonui. Tikslus komandų skaičius paaiškės šią savaitę.

Spalio 30 d. susirinkę komandų vadovai aptarė pirmenybių nuostatus, organizavimo tvarką ir varžybų sistemą. Varžybos bus organizuojamos vieno rato sistema, todėl visos komandos galės išbandyti savo jėgas tarpusavyje. Siekiant paskatinti komandas laikytis sąžiningo rungtyniavimo bei varžymosi principų, pirmenybių finale bus žaidžiama dėl Didžiosios ir Mažosios krepšinio taurių. Varžybos vyks Prienų rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centre kiekvieną sekmadienį, finalai ir apdovanojimai persikels į Prienų sporto areną.

Varžybas vykdys teisėjų kolegija, vyr. teisėjas – Paulius Ivanauskas.

Iki pirmųjų rungtynių komandos privalo varžybų vyr. teisėjui sumokėti startinį mokestį ir pateikti vardinę paraišką, kurioje komandos dalyviai parašais patvirtina, kad yra pasitikinę sveikata ir už pasekmes varžybų metu atsako patys.

Pirmenybės vyks iki kovo mėnesio, skaičiuojama, kad jų metu bus sužaista maždaug 90 rungtynių. Nugalėtojai ir priziniai bus apdovanoti taurėmis, medaliais, diplomais ir prizais.

„Gyvenimo“ informacija

Išnuomojamas mobilus kubilas, yra vandens srovės, LED apšvietimas. Atvežame. Tel. 8 686 66 933.

ĮMONĖ
nuolat perka geromis kainomis
GALVIJUS
Atsiskaitome iš karto. Mokame 6 ir 21 proc. Vežame į Lenkiją.
Tel. 8 687 73 691



Parduoda 600 kv. m pastatą Prienų centre, netoli autobusų stoties. Pastatas – naujos statybos, su daline apdaila, tinka įsirengti ir gyvenamas, ir komercines patalpas. Gera vieta, ir kokybiškai pastatytas pastatas. Kaina – 85000 Eur. Tel. 8 627 51 671.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (8 648 46182, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis - 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais - 2100 egz., šeštadieniais - 2600 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 ~ 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ